

واقعه

سال اول | شماره ششم | آذر و دی ۱۳۹۳ | ۵۰ صفحه
نشریه الکترونیک رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در آتن

دیدار هیأت اعزامی دانشگاه قرآن
و حدیث با اسقف اعظم یونان

مردمانی آشتی ناپذیر
در گستره دریای اژه

پارس و هلاس!
تصویر ایران در کتاب های
درسی یونان

قال رسول الله (ص) :

الْجَمَاعَةُ مَرْحَمَةٌ وَالْفُرْقَةُ عَذَابٌ .

وحدت مایه رحمت و تفرقه موجب عذاب است.

Unity brings about blessing, but disunity causes chastisement.

کنز العمال، ج ۲۰۲۴۲

صاحب امتیاز: رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در آتن
با اشراف: دکتر محمد حسین مظفری، رایزن علمی و فرهنگی
سردبیر: علی مظفری
دبیر بخش فرهنگی: دکتر سید رشید موسوی
دبیر بخش علمی: رضا جلوه
نوع نشر: الکترونیک

تلفن: ۰۳۱۸۰۶۸۵۰۳۱۸ (+۳۰)

نمابر: ۰۳۱۸۱۴۱۹۵۲۱۰ (+۳۰)

پایگاه اطلاع رسانی رایزنی: www.athens.icro.ir

پست الکترونیکی: ravagh1393@gmail.com

آدرس صفحه فیس بوک نشریه:

<https://www.facebook.com/ravaghjournal.athens>

آدرس:

Charisistomou Ezmirnis, Neo-Psyhiko 35

T.K 15451

Athens Greece

نشریه در ویرایش مطالب آزاد است.
نقل مطالب این نشریه و نشر مجدد آن با ذکر منبع مجاز است.

۴۵	سخن آغازین	سرمقاله
۶۱۲	سینما یا تئاتر؟!	گفتگو
۱۱۳-۲۲	پارس و هلاس	مقاله
۲۳-۲۷	مردمانی آنتی ناپذیر در گستره دریای اژه	ترجمه
۲۸	هفدهمین جشنواره بین المللی فیلم المپیا	اخبار و فرهنگ
۲۹	کاهش تعداد مساجد موقت در پایتخت یونان	گزارش
۳۰-۳۱	گردشگری در طبیعت یونان	
۳۲	نمایشگاه گذری به ایران	
۳۳	اعتیاد در یونان	
۳۴-۳۷	رونمایی از کتاب؛ در راه اسلام	گزارش ویژه
۳۸-۳۹	دیدار هیأت اعزامی دانشگاه قرآن و حدیث با اسقف اعظم یونان	
۴۰-۴۱	هم اندیشی دینی دانشگاه قرآن و حدیث با روحانیان صومعه مسیح منجی (ع)	
۴۲-۴۳	دیدار هیأت دانشگاه قرآن و حدیث قم از دروازه و قلعه شهر نفبکتوس و اقامه نماز در مسجد فتح	
۴۴	همایش بین المللی اکتشافات معدنی و باستان شناسی	اخبار
۴۵	همایش بین المللی علوم آموزشی	
۴۶	همایش بین المللی نایبانیان و کمپینیان	
۴۷	همایش بین المللی تجارت و اقتصاد	
۴۸-۴۹	اسکندر کبیر در اشعار حماسی پارسی	معرفی

سخن به زبان سخن به آغازه

صفحه فیسبوک نشریه رواق راه اندازی شد.

خوانندگان محترم این نشریه از این پس می توانند با مراجعه به صفحه رواق در این شبکه اجتماعی، تمامی شماره های رواق را دریافت نمایند. همچنین، از دوستان رواق دعوت می شود ضمن دیدار از این صفحه، در مباحثات و گفتگوهای رواق مشارکت نمایند. آدرس صفحه فیسبوک رواق به این شرح است:

<https://www.facebook.com/ravaghjournal.athens>

منادیان تمدن از این بلند رواق
ندا دهند به فرهنگ ناب در آفاق

ششمین شماره «رواق» در شرایطی تقدیم حضور خوانندگان عزیز می‌شود که تحولات و رویدادهای فرهنگی یونان در ماه گذشته، تحت تأثیر اعتراضات دانشجویی و تظاهرات کارمندان دولتی قرار داشت. دانشجویان به بودجه پایین مراکز آموزشی یونان اعتراض داشتند و خواهان لغو قانون تعدیل کارکنان و اساتید در دانشگاه‌ها بودند. هم‌زمان با سالگرد قیام دانشجویان «دانشگاه پلی تکنیک» در سال ۱۹۷۳، اعتراضات دانشجویی به خشونت کشیده شد. احزاب سیاسی یونان سرکوب اعتراض دانشجویان را محکوم کردند. هم‌چنین، کارمندان دولت با برپایی تظاهرات و اعتصاب‌های گسترده اعتراض خود را به سیاست‌های اقتصاد ریاضتی اعلام کردند. این وضعیت، دانشگاه‌های یونان را به عرصه قدرت‌نمایی احزاب سیاسی تبدیل کرده است.

در بخش نخست این شماره، رواق گفتگویی با دکتر «ئاناسیس کارانیس»، استاد و محقق رشته تئاتر برگزار کرده است که به تبیین اهمیت تئاتر در یونان می‌پردازد. از زمان باستان، تئاتر جایگاه ویژه‌ای میان مردم یونان داشته است. دکتر کارانیس با اشاره به گسترش صنعت سینما در جهان، درباره جایگاه کنونی تئاتر در یونان گفتگو می‌کند.

در بخش بعدی، قسمت سوم مقاله «پارس و هلاس، تصویر ایران در کتاب‌های درسی یونان» تقدیم حضور می‌گردد. برای پیگیری تصویر ایران در کتاب‌های درسی یونان، لازم بود کتاب‌های تاریخ و جغرافیا را بررسی نماییم. قسمت سوم این تحقیق به بررسی و تحلیل کتاب تاریخ سال چهارم و جغرافیای کلاس ششم ابتدایی مدارس یونان پرداخته است. بار دیگر از محققان ایرانی و بویژه تدوین‌کنندگان کتاب‌های درسی دعوت می‌شود که در این بحث مهم علمی مشارکت نمایند.

در بخش ترجمه، مقاله‌ای با عنوان «مردمانی آشتی‌ناپذیر در گستره دریای اژه» خواهیم داشت. این مقاله، درباره تبادل اجباری جمعیت بین یونان و ترکیه است. این تصمیم پیامدهای گسترده‌ای داشت و از بسیاری از ابعاد فرهنگی، تاریخی، اجتماعی زندگی مردمان این منطقه را تغییر داد. این مقاله می‌خواهد پیامدهای این جابجایی اجباری جمعیت و آثار انسانی آن را بررسی نماید.

در این شماره، کتاب «اسکندر کبیر در اشعار حماسی پارسی» نوشته خانم دکتر «ماریانا تتوخریدو» به خوانندگان رواق معرفی می‌شود. نویسنده این کتاب تلاش کرده است تصویر «اسکندر مقدونی» را در اشعار دو تن از شاعران حماسی ایران یعنی فردوسی و نظامی بررسی کند.

مانند روال گذشته، در این شماره نیز گزارشاتی از رویدادهای فرهنگی، اخبار علمی و هنری یونان خواهیم داشت.

سردبیر

سینما یا تئاتر؟

گفتگو با:
آقای ثنائیس کارابانپس

به کوشش: سید علیحسین کرچی

11

سینما و تئاتر که به هنرهای نمایشی معروف‌اند و کم و بیش با آنها آشنا هستیم و همه ما در طول زندگی بارها و بارها به سالن‌های سینما و تئاتر مراجعه کرده‌ایم و از تماشای این هنر لذت برده‌ایم. سینما و تئاتر که موضوع بحث‌مان است دارای تفاوت‌ها و اشتراکات زیادی هستند و همین ویژگی تفاوت بین سینما و تئاتر را مشخص کرده و علاقه‌مندان به هر دو گروه را از یکدیگر متمایز می‌کند.

عده‌ای در کنار کار تئاتر کار سینما را هم انجام می‌دهند، و هر دو این هنرها را یکی می‌دانند، اما گروهی این دو هنر را جدا از هم تصور کرده و فقط به کار تئاتر مشغول‌اند. عده‌ای تئاتر را کاری مقدس تصور می‌کنند؛ چرا که این هنر را برگرفته از فطرت آدمی دانسته و این هنر را یک هنر فرهنگ‌ساز می‌دانند. گروهی تئاتر را شبیه به عالم هستی می‌دانند، و فیلم‌برداران پشت دوربین را به کاتبان اعمال و افعال نسبت داده، اصالت را از آن مخاطبانی می‌دانند که در سالن تئاتر نشسته و به صحنه‌های تئاتر نگاه می‌کنند و ابراز نظر می‌کنند: عالم هستی نیز همین گونه است، به این مفهوم که ما انسان‌ها می‌دانیم که خدایی هست و به اعمال و افکار و افعال انسان‌ها مسلط است.

هم تصورات دینی و هم غیر دینی بر این دو هنر سایه انداخته و هرکس برداشت خود را از این هنر بیان می‌کند. عده‌ای معتقدند که با این هنر، باید مشکلات اقتصادی - اجتماعی نشان داده شود؛ زیرا به کمک این هنر می‌توان گامی در جهت بهبود این مشکلات برداشت و از جهتی به خالی شدن عقده‌های روانی افرادی که از این مشکلات رنج می‌برند، کمک کرد. اشخاص سرشناسی مانند «برتولد برشت» کارگردان معروف تئاتر آلمانی معتقد بود: متن باید طنزآلود باشد؛ وظیفه طنز، طرح و توصیف اخلاقیات است، متن نباید احساسی یا اخلاقی باشد، بلکه باید اخلاقیات احساسات را نشان دهد.

برخی دیگر از بازیگران و کارگردانان تئاتری و سینمایی مطرح در سطح دنیا مانند: «چارلی چاپلین»، «فرانک کاپرا» و «مارلون براندو» هر کدام نظرات و تفکرات خود را در رابطه با هنر نمایش دارند، برخی تفکرات دینی و برخی تفکرات لیبرالی، مارکسیستی و کمونیستی خود را در این هنر می‌بینند و تلاش می‌کنند به وسیله این هنر به ترویج تفکرات و باورهای خود بپردازند.

این دو هنر در ساختار و کارکرد تشابهات زیادی دارند، اما تفاوت‌های چشم‌گیری هم وجود دارد. مجله یونانی «هنر و تئاتر» به بررسی برخی از این تفاوت‌ها پرداخته و این تفاوت‌ها را به خوبی بیان کرده است. به گفته این مجله، در تئاتر اگر اشتباهی رخ دهد باید بازیگران همان لحظه آن را اصلاح کرده و به بازی خود ادامه دهند، اما در سینما و کارهای سینمایی، اشتباهات تصحیح شده و بهترین برداشت به عنوان صحنه اصلی انتخاب می‌شود. در سینما توانایی‌های فنی بیشتری برای ساخت یک فیلم وجود دارد که در تئاتر این توانایی‌ها وجود ندارد، در فیلم‌های سینمایی، چشم بیننده، فقط توانایی دیدن صحنه‌هایی را دارد که دوربین نشان می‌دهد، اما در تئاتر بیننده به هر سمتی که می‌خواهد، می‌تواند توجه کند و این دید محدود به یک قسمت خاص نیست.

سایت یونانی «سالن» که به بررسی مسائل تئاتر می‌پردازد، در نسخه ژانویه سال ۲۰۱۲ خود به تعریف تئاتر و سینما پرداخته است که در ادامه بخشی از آن شرح داده می‌شود:

«ما کار تئاتر نمی‌کنیم، ما کار نمی‌کنیم، ما برای این که زندگی کنیم و خودمان را غنی کنیم، کار تئاتر می‌کنیم. بیندگانی هستند که ما را تماشا می‌کنند و همه و همه باید برای یک ذهن غنی و یک فرهنگ صحیح در جامعه و محله خود تلاش کنیم تا شاید با کمک یکدیگر کاری انجام دهیم. تئاتر به عنوان یک شکل از هنر به ما کمک می‌کند تا به هم متصل شویم، بر روی یکدیگر اثر گذار باشیم تا شاید همه با هم یک حقیقت را دریابیم و احساس کنیم.»

این جمله بیانگر این است که تئاتر برای کسانی که به این هنر و حرفه مشغول هستند، صرفاً یک تفریح یا یک شغل نیست، بلکه برای آنها تئاتر دارای ارزش والایی بوده و به آن به چشم یک کارخانه آدم‌سازی نگاه می‌کنند و بدون شک آنها اهمیت این قدرت بسیار زیاد تئاتر در تغییر فکر افراد نسبت به پیرامون خود را درک کرده بودند.

برای آشنایی بیشتر با دو مفهوم سینما و تئاتر، مصاحبه‌ای با آقای «ثاناسیس کارایانیس» کارگردان تئاتر و نمایشنامه‌نویس یونان ترتیب داده شد تا نظر ایشان را نیز در باره تئاتر و سینما بدانیم.

دکتر ثاناسیس کارایانیس متولد ۲۰ ژانویه ۱۹۵۴ در شهر «لامیا» یونان (شهری در مرکز یونان) است. او تحصیلات خود را تا مقطع دکتری در دانشگاه آتن در رشته تئاتر کودکان ادامه داده است. او همچنین مؤلف ۲۶ کتاب است که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به «تاریخ تئاتر کودک» اشاره کرد.

- در دوران کار و فعالیت حرفه‌ای مهم‌ترین درس و تجربه‌ای که از تئاتر گرفتید، چیست؟

تجربه من نشان می‌دهد که هر کس به تئاتر - که بهترین هنر و بزرگ‌ترین دانشگاه است - مشغول است، یک انسان کامل می‌شود؛ چون تئاتر انسان‌ها را در جهت مثبت تغییر شکل می‌دهد، یادگیری بهتر و بیشتر می‌شود. تئاتر به درمان روح انسان کمک می‌کند و خوشحالی و احساس خوشبختی را برای کسی که به تئاتر مشغول است فراهم می‌آورد؛ چون تئاتر هنری گروهی است و همین گروهی کار کردن، این سودها را برای شخص مشغول به تئاتر به همراه دارد.

- آیا ممکن است ابتدا تئاتر و سینما را توضیح دهید و تفاوت‌های آنها را بیان کنید؟

تئاتر یک هنر خیلی خیلی قدیمی (با قدمت حدود ۴۰۰۰ سال قبل از میلاد است که در یونان این هنر به ۳۰۰ سال قبل از میلاد بر می‌گردد) است و بر روی صحنه نمایش، بازیگران نقش‌های خود را ایفا می‌کنند و بینندگان، بازیگران و حالت صورت آنها و نوع بازی آنها و صدای آنها را از نزدیک می‌بینند، اما سینما یک هنر تقریباً ۱۰۰ ساله است، تصاویر بر روی پارچه یا یک دیوار نشان داده می‌شوند، بازیگران هم ارتباط مستقیمی با بینندگان ندارند و این ارتباط غیر مستقیم است. یک فیلم سینمایی را شاید در یک لحظه هزاران نفر ببینند، اما یک کار تئاتری را هر تعدادی که در سالن جا می‌شوند در آن لحظه می‌توانند ببینند. تئاتر، هنری زنده است و بازیگران در یک فضای محدود امکان نمایش دارند، اما در سینما، دوربین فیلم‌برداری توانایی ذخیره تصاویر متعدد از جاهای مختلف و سپس نمایش آن را دارد به واسطه فیلم، می‌توان نقاط مختلف زمین را نشان داد که این خود یک موفقیت بزرگ برای انسان و تکنولوژی است.

- به نظر شما اصلی‌ترین تفاوت بین سینما و تئاتر در چیست؟

اصلی‌ترین تفاوت، همان دیدن بازیگر از نزدیک و دیدن حرکات دست و صورت آنها از نزدیک است، در واقع ارتباط مستقیم با بیننده، تفاوت را به وجود می‌آورد.

- وضعیت سالن‌های تئاتر و سینما را در شهر آتن و سایر شهرهای یونان چه طور می‌بینید؟

به طور کلی وضعیت سالن‌ها خوب است، کارهایی از قبیل: رنگ‌آمیزی و تعویض صندلی‌های سینما و تئاتر و همچنین تلاش خوبی برای بازسازی تئاترهای قدیمی یونان در دست انجام است، اما به خاطر مشکلات اقتصادی، متأسفانه نمی‌توان سن‌های بزرگ‌تر و مجهزتر مانند سالن‌های فرانسه و سایر کشورهای اروپایی فراهم کرد.

- به نظر شما آیا تئاتر می‌تواند در زندگی مردم تاثیرگذار باشد؟ اگر بله، آیا میزان این تاثیرگذاری کم است یا زیاد؟

بی شک اثر دارد. این اثر در شکل دادن افراد، آموزش افراد و شخصیت افراد سهم زیادی دارد. این اثرات به حدی زیاد است که کارگردان تئاتر معروف آلمانی «برتولت برشت» از تئاتر به عنوان عاملی در برکناری نظام سیاسی حاکم و تغییرات اساسی در جامعه استفاده می‌کرد.

- آیا سینما و تئاتر بر فرهنگ کشوری مثل یونان اثر گذار است؟

تئاتر در تمام دوره‌ها تا امروز، به تغییر فرهنگ جوامع کمک کرده و می‌کند و فرقی هم ندارد که یونان باشد یا کشوری دیگر و این تغییر در جهت مثبت است.

- از اثراتی که تئاتر و سینما دارد کدام بیشتر و مؤثرتر است؟

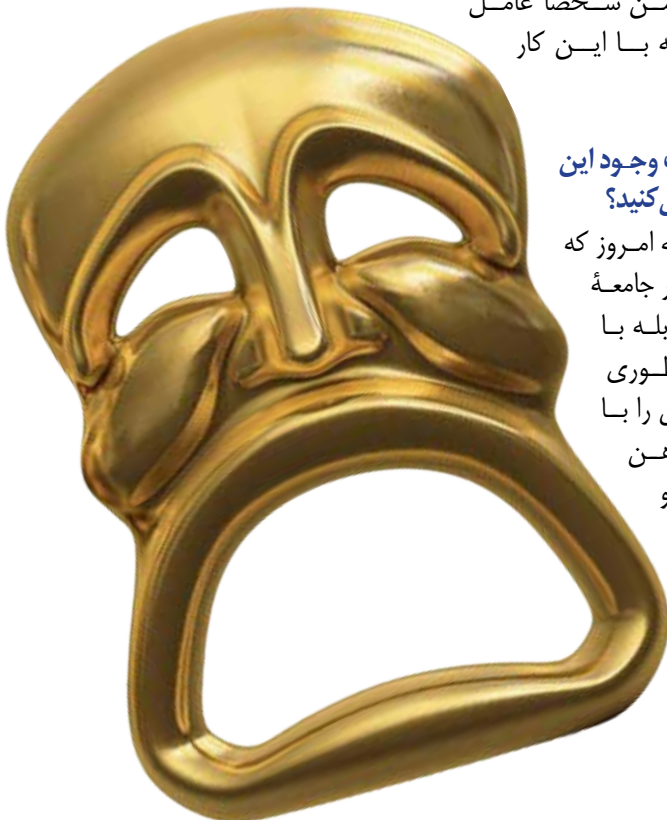
به نظر من تأثیرات، هر دو مهم و یکسان است.

- آیا شما با نمایش فیلم‌های سینمایی آمریکایی در سینماها و تلویزیون یونان موافق هستید؟

خیر، اما به طور کل مخالف هم نیستم. اندک فیلم‌های خوب امریکایی هستند که موضوعات اجتماعی را نشان داده و به کم کردن مشکلات موجود در جامعه و بهتر شدن وضع انسان‌ها کمک می‌کنند. متأسفانه اکثر فیلم‌های سینمایی امریکایی امروزه، فقط جنگ و خون‌ریزی نشان می‌دهند. با کمک این فیلم‌ها می‌خواهند انسان‌ها عاشق جنگ شده و از کشتن و جنگیدن هراسی نداشته باشند. متأسفانه این کار در حال حاضر در کارتون‌ها و انیمیشن‌ها بیشتر صورت می‌گیرد و برای تغییر ذهن کودکان نشان داده می‌شود. نتیجه این کار هم این می‌شود که مدام می‌بینید و می‌شنوید که کودکی در امریکا با اسلحه، هم‌کلاسی‌های خود را به گلوله می‌بندد. البته بازی‌های کامپیوتری هم اثر زیادی دارند. من شخصاً عامل اصلی آن را کمپانی‌های اسلحه‌سازی می‌دانم که با این کار می‌خواهند فروش خود را بیشتر کنند.

- آیا ما در یونان هم تهاجم فرهنگی داریم؟ در صورت وجود این پدیده، چه راه حلی را برای جلوگیری از آن پیشنهاد می‌کنید؟

مطمئناً داریم و متأسفانه این اثر، منفی است و تا به امروز که با شما صحبت می‌کنم این امر تأثیرات مخربی را بر جامعه ما داشته است. راه حل من این است که برای مقابله با تهاجم فرهنگی، باید از مدارس شروع کنیم؛ به طوری که معلم باید در این زمینه کار کند و دانش‌آموزان را با سؤالات خود به چالش بکشد و دانش‌آموزان با ذهن خود به این نتیجه برسند که دیدن این فیلم‌ها و سریال‌ها به نفع آنها نیست و آموزگاران باید با اولیای دانش‌آموزان هم‌جهت و هم‌سو باشند تا یک نتیجه درست و یکسان داشته باشیم.

- رسالت تئاتر را در عصر دیجیتال و اینترنت چه می‌دانید؟ آیا فناوری‌های جدید، عرصه را بر هنر نمایش تنگ کرده‌اند یا این که فرصت‌های جدیدی را برای این هنر ایجاد کرده است؟

فناوری‌ها جدید، نه تنها عرصه را تنگ نکرده‌اند، بلکه کمک‌های زیادی هم به این هنر داشته‌اند؛ برای مثال استفاده از مانیتورها برای نشان دادن فیلم‌هایی در حین بازی بازیگران، نور و صدا و صحنه آرایی خوب از کمک‌های فناوری به این هنر است. همچنین با کمک فناوری‌های جدید، فراخوان مردم برای تماشای یک اثر هنری نیز بیشتر شده است در حالی که قبلاً، این فراخوان‌ها از طریق پوسترها و وسایل ساده‌تر صورت می‌گرفت. تئاتر یک هنر سنتی برای هر کشور است و رسالت این هنر حفظ سنت و تاریخ هر کشور در عصر جدید است.

- نقش ترجمه آثار هنری را در انتقال فرهنگ و تبادل فرهنگی چه می‌دانید؟

اگر شخصی که می‌خواهد یک اثر هنری (برای مثال یک نمایش نامه) را ترجمه کند، باید تئاتر را بشناسد و اگر به کار تئاتر مشغول باشد، ترجمه بسیار بهتر هم می‌شود و هر چه ترجمه بهتر، ارتباط برقرار کردن با آن و فهمیدن آن برای بیننده، راحت‌تر می‌شود و مردم کشوری که این اثر برای آنها ترجمه شده است از آن اثر فرهنگی بیشتر لذت می‌برند و علاقه‌شان به آن فرهنگ و آن مردم بیشتر می‌شود. پس ترجمه، علاقه دو ملت را به هم بیشتر می‌کند و هر قدر این ترجمه، بهتر باشد این اثر بهتر است.

- ما می‌دانیم که بسیاری از آثار کلاسیک یونانی به زبان فارسی ترجمه شده است، آیا آثار هنری ایرانی هم به زبان یونانی ترجمه شده‌اند؟

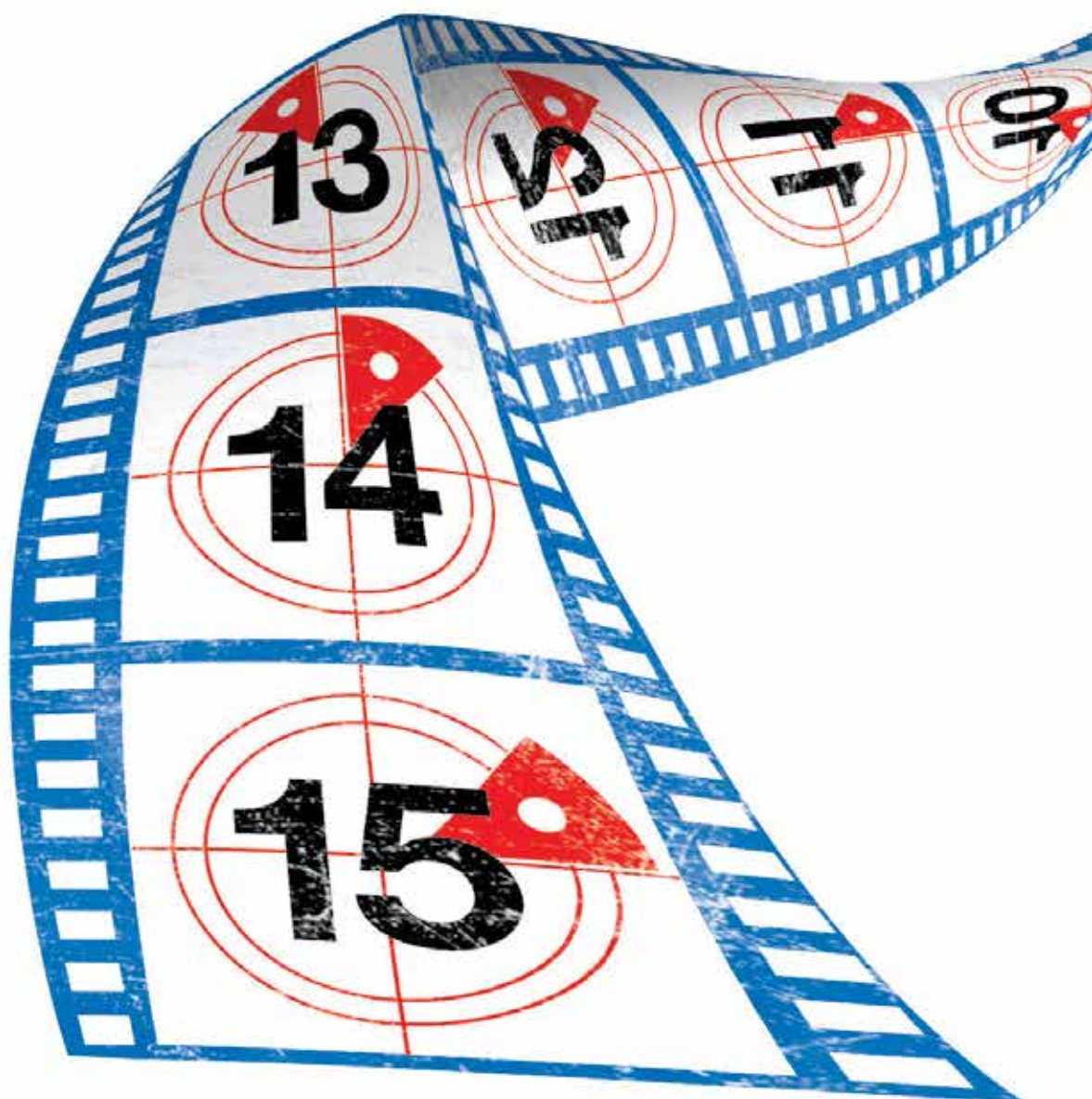
از آثار ایرانی در زمینه تئاتر نمی‌شناسم، اما بعضی داستان‌های زیبای ایرانی که ترجمه شده است را شنیده‌ام که بسیار دوست داشتم. در زمینه سینمایی هم فیلم‌های ایرانی زیادی دیده‌ام که بسیار هم مشهوراند؛ مانند «بچه‌های آسمان»، «اینجا بدون من» و «جدایی» که بسیار دوست داشتم. من این تصور را درباره سینمای ایران دارم که سینمای ایران در سال‌های اخیر، بسیار پیشرفت کرده و شکوفایی کیفی داشته است. فیلم‌هایی که به شما گفتم برداشت و تصویر خوبی را در ذهن من درباره سینمای ایران به وجود آورده است و باید به شما بگویم سینمای ایران احتیاجی به حسودی کردن نسبت سینمای کشورهای دیگر ندارد؛ چون یکی از بهترین سینماها را داراست.

- برای این که این تبادل دو سویه باشد چه پیشنهادی دارید؟

فکر می‌کنم که این موضوعی است که باید به شکلی کاملاً جدی به آن توجه شود، وزارتخانه‌ها و سفارتخانه‌های دو کشور باید به صورت جدی تلاش کنند؛ زیرا این امر مهمی است، این همکاری‌ها سبب افزایش دوستی و علاقه دو ملت می‌شود که سابقه دیرینه فرهنگی دارند.

آیا مشکلات اقتصادی کنونی یونان بر تعداد بازدیدکنندگان تئاتر اثر گذاشته است؟

مشکلات اقتصادی از سال ۲۰۰۹ تا به امروز که این جا نشسته‌ایم اثرات مخرب و زیادی داشته است که از جمله آنها می‌توان به کاهش بازدیدکنندگان، بسته شدن برخی سالن‌های سینما و تئاتر در آنن و سایر شهرهای یونان و کمتر شدن گروه‌های مشغول به کار تئاتر اشاره کرد. این تأثیرات به نحوی است که در سالیان تحصیلی قبل از ۲۰۰۹ دانش‌آموزان و دانشجویان، سالی هشت الی ۹ بار از طرف مدارس و دانشگاه‌ها به تماشای تئاتر می‌رفتند، اما اکنون سالی یک یا دو بار آن هم تنها عده کمی از دانش‌آموزان به تئاتر می‌روند؛ زیرا همه خانواده‌ها توانایی پرداخت بلیت تئاتر را ندارند.

- به نظر شما چرا علاقه جوانان در این سال‌ها به سینما بیشتر از تئاتر شده است؟

البته قبلاً هم گفتم که جوانان زیادی هستند که به تئاتر می‌روند و به تئاتر علاقه دارند، اما درست می‌گویید که اکثریت جوانان به سمت سینما می‌روند و این به خاطر صحنه‌های جذاب این هنر است و تکنولوژی کمک می‌کند تا صحنه‌هایی زیباتر خلق شوند که این صحنه‌ها مانند آهن‌ربا جوانان را به خود جذب می‌کنند. در سال‌های اخیر، علاقه به فیلم‌ها و تصاویر متحرک، بازی‌های رایانه‌ای و غیره در بین جوانان به شکل یک فرهنگ درآمدی است.

- هدف اصلی سینما و تئاتر چیست؟ آیا این دو، اهداف متفاوتی دارند؟

همه هنرها هدف مشترکی دارند؛ اول احساس خوشحالی و لذت از آن اثر هنری، دوم اهداف اجتماعی است که از طریق آن به بیان مشکلات جامعه می‌پردازند. اهداف آموزشی و بیان مسائل سیاسی هم از جمله کارکردهای مهم هنری آنهاست.

- برای آشنایی بیشتر خوانندگان مجله رواق، ممکن است چند بازیگر و شخصیت مهم تئاتر یونان را نام ببرید؟

بله، آقایان «الکیس کورکولیس»، «یانیس کاکله‌اس» و «یورگوس فراجسکاکس» از جمله افراد سرشناس در تئاتر یونان هستند.

- به عنوان آخرین سؤال؛ تئاتر یا سینما، به نظر شما در کدام یک باید بیشتر سرمایه‌گذاری کرد؟

هر دو آنها و در همه مدل‌های هنر مانند: موسیقی، نقاشی، مجسمه‌سازی و غیره. باید بر روی همه آنها سرمایه‌گذاری کرد؛ زیرا هنر سرمایه‌گذاری یک کشور است.

پارس و هلاس؛

تصویر ایران در کتاب‌های درسی یونان
(قسمت سوم)

دکتر محمدحسین مظفری

رایزن علمی و فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران، آتن

یادآوری:

در دو قسمت گذشته خاطر نشان گردید که تصویر ایران در کتاب‌های درسی یونان تحت تأثیر جنگ‌های ایران و یونان در دوره باستان قرار گرفته است. در قسمت اول و مقدمه نوشتار، رویکرد کلی این تحقیق ارائه گردید. در فصل نخست و قسمت دوم این مجموعه مقالات در شماره پیشین رواق، کتاب‌های مقطع ابتدایی و به طور خاص، کتاب تاریخ سال چهارم ابتدایی را بررسی و تأکید کردیم که به علت تغییرات و اصلاحات احتمالی، مبنای تحقیق حاضر متون درسی سال تحصیلی ۲۰۱۵ - ۲۰۱۶ میلادی است. برای پیگیری تصویر ایران در کتاب‌های درسی مقطع ابتدایی یونان، در این شماره، بخش‌های باقی‌مانده از کتاب تاریخ سال چهارم ابتدایی را مطالعه و در ادامه، کتاب جغرافیا را بررسی خواهیم کرد.

اهمیت آموزش تاریخ

خاطر نشان گردید که کتاب‌های درسی مقطع ابتدایی در بسیاری از کشورها اهداف و سیر آموزشی مشابهی دارند. در این فصل از تحقیق، برای پیگیری تصویر ایران در کتاب‌های درسی مقطع ابتدایی، کتاب‌های تاریخ و جغرافیا را بررسی کردیم. مشاهده کردیم که کتاب‌های تاریخ کلاس چهارم تا ششم ابتدایی موضوعات تاریخی متنوعی را پوشش داده است. در کتاب تاریخ سال چهارم ابتدایی دانش‌آموز یونانی با وقایع تاریخی جنگ‌های ایران و یونان در دوره باستان آشنا می‌شود. در ادامه این نوشتار نبرد دریایی «سالامین»، جنگ‌های «پلاته» و «میکالی» و حمله «اسکندر» به ایران را از کتاب تاریخ سال چهارم ابتدایی مطالعه خواهیم کرد.

تندیس اسکندر سوار بر اسب در جنگ منطقه اسوو (در موزه باستان‌شناسی).

بیشتر بدانیم: نقشه تمیستوکل

تمیستوکل وقتی نتوانست با گفتار، آتنی‌ها را قانع کند، طرحی را به کار گرفت و از نشانه خدایان بهره جست. به عنوان نشانه خدا سر ماری را به نمایش گذاشت که در معبد خدای آتن قرار داشت. این مار از معبد ناپدید شده بود و غذایی که کاهنان روزانه به آن می‌دادند، دست نخورده باقی می‌ماند. تمیستوکل در توضیح این مسئله گفت: «خدایان شهر را ترک و راه دریا را به مردم نشان داده‌اند» و اضافه کرد، منظور از: «دیوار چوبی فقط به معنی استفاده از قایق و کشتی است» و بدین ترتیب دیدگاه او مورد قبول آتنی‌ها قرار گرفت. وی آتنی‌ها را قانع کرد که بر قایق‌ها و کشتی‌ها سوار شوند و هر کس برای حفاظت از زنان، کودکان و خدمت‌کاران خود به هر طریقی که می‌خواهد برود. وقتی که این تصمیم اتخاذ گردید، بیشتر آتنی‌ها والدین، زنان و کودکان را به منطقه «تری ایزنا» منتقل کردند. شهروندان تری ایزنا از مهمانان خود به خوبی استقبال و پذیرایی کردند. به چه‌های آتنی اجازه دادند که از هر کجا که دوست داشته باشند، میوه بچینند و تصمیم گرفتند معلمانی برای آموزش کودکان آتنی استخدام و هزینه‌های آنان را پرداخت نمایند. (پولوت آرخوس، تمیستوکل)

درس هیجدهم: جنگ دریایی سالامین

خشایار، ادامه مسیر داد و زمانی به آتن رسید که مردم آتن شهر را ترک کرده بودند. ناوگان یونان به فرماندهی «تمیستوکل» «تنگه سالامین» را به روی ناوگان ایرانی‌ها بست. در جنگ دریایی که در سال ۴۸۰ قبل از میلاد صورت گرفت، یونانیان به پیروزی بزرگی دست یافتند.

متن درس:

خشایار که سربازان زیادی را در منطقه «ترموپیل» از دست داده بود، راه خود را به سوی آتن ادامه داد. اما شهر از سکنه خالی شده بود. ساکنان شهر به مناطق دیگری رفته بودند. زنان و کودکان به منظور امنیت به جزایر دور و نزدیک رفته بودند. «مردونیه» بر کشتی‌ها و قایق سوار و آماده نبرد شده بودند.

بیشتر بدانیم: صحنه‌هایی از نبرد دریایی

در این نبرد دریایی تعداد زیادی از ایرانیان و هم‌پیمانان آنها کشته شدند، ولی تعداد کمی از یونانیان کشته شدند و آن به دلیل این بود که شنا می‌دانستند و وقتی که کشتی‌ها و قایق‌های یونانیان غرق می‌شدند، یونانیان با شنا خود را به سواحل جزیره سالامین می‌رساندند. در نتیجه، تعداد زیادی از بربرها در آب خفه شدند. تعداد زیادی از کشتی‌های ایرانیان که در عقب مستقر بودند، برای این که به شاه نشان دهند به خوبی می‌جنگند، تلاش می‌کردند که سریع حرکت کنند، در حالی که کشتی‌هایی که در جلو قرار داشتند، عقب‌نشینی می‌کردند و بدین ترتیب با هم برخورد کردند و تعداد زیادی از آنها بر اثر برخورد با یکدیگر غرق شدند. خشایار در حالی که بر تخت خود در بالای کوه «اقلیو» نشسته بود و «جزیره سالامین» در مقابل وی قرار داشت، از مشاهده این وضعیت بسیار عصبانی شده بود و با همه افراد خود سر جنگ و مخاصمه را آغاز کرد. اگر کسی از افرادش شجاعانه می‌جنگید، می‌پرسید که این فرد کیست که چنین شجاعانه می‌جنگد. آتنی‌ها در این وضعیت هر چه توانستند از کشتی‌های ایرانیان را غرق کردند. هر کدام از کشتی‌ها می‌توانست فرار کند در جزیره «اگینا» - که در نزدیکی جزیره سالامین واقع است - گرفتار آتنی‌ها می‌گشت (تاریخ هرودوت، صفحه ۸۹-۹۲).

شهروندان منطقه «پلوپونیز» واقع در جنوب غربی یونان، برای جلوگیری از ورود ایرانیان، پیشنهاد کردند که در اطراف «کانال کورنت» واقع در جنوب غربی یونان فعلی دیوار کشیده شود. درباره این طرح بین یونانیان اختلاف نظر وجود داشت. «اوری و بیادیس» یکی از فرماندهان اسپارت بر این باور بود که ناوگان یونان بایستی از ورود ایرانیان به منطقه پلوپونیز جلوگیری به عمل آورد. ولی آتنی‌ها به فرماندهی «تمیستوکل» بر این باور بودند که بایستی با ناوگان ایرانیان در «تنگه سالامین» روبه‌رو شد. آتنی‌ها می‌گفتند، در این تنگه کوچک ایرانیان نمی‌توانند، تمام ناوگان خود را به کار گیرند، در صورتی که قایق‌های کوچک یونانی به راحتی می‌توانند در این تنگه در مقابل ناوگان ایرانیان تحرک و قدرت مانور داشته باشند. اسپارت‌ها از فکر ساخت دیوار در کانال کورنت دست برداشتند و نظر تمیستوکل را پذیرفتند. فرماندهان ایرانی به محض آن که دیدند ناوگان یونان در سالامین مستقر شده، دستور دادند که آنان را محاصره کنند. «خشایار شاه» با اطمینانی که از پیروزی بر یونانیان داشت، بر بالای کوه «اقلیو» رفت تا شاهد جنگ دریایی (۴۸۰ قبل از میلاد) باشد. پس از این که فرمانده ناوگان یونانی دستور حمله داد، یونانیان با قدرت تمام به کشتی‌های ایرانی حمله کردند و اولین کشتی‌های ایرانی تحمل نیاورده و عقب‌نشینی کردند. بقیه کشتی‌ها نیز همین کار را

کردند. زیرا کشتی‌های ایرانی به علت بزرگ بودن، قدرت مانور نداشتند. جنگ دریایی تا بعد از ظهر طول کشید. ایرانیان رفتند، ولی سواحل دریا از اجساد کشته‌ها مملو شده بود. یونانیان در محلی به نبرد پرداختند که به خوبی با آن آشنایی داشتند و قهرمانانه و متحد جنگیدند و توانستند کشورشان را نجات دهند.

درس نوزدهم: جنگ پلاته و نبرد دریایی میکالی

خشایار از یونان رفت، ولی «مردونیه» داماد خود را باقی گذاشت تا برای تسلیم کردن یونانیان به تلاش‌های خود ادامه دهد. در سال ۴۷۹ قبل از میلاد جنگ دیگری در منطقه پلاته به وقوع پیوست که شکست دیگری را برای ایرانیان رقم زد.

متن درس

خشایار بعد از شکست در سالامین با شتاب به سوی کشورش رفت. ولی از طرح‌های خود برای تسلیم کردن یونانیان دست بر نداشت. به همین دلیل، داماد خود مردونیه را به همراه هزاران سرباز در یونان باقی گذاشت.

مردونیه با توجه به فرا رسیدن زمستان تصمیم گرفت از آتن خارج و به سوی «تسالی» واقع در شمال یونان برود. در آنجا برای وی راحت تر بود که برای نظامیان و اسب‌های خود غذا تأمین کند. در همین حال طرح‌های خود را آماده می‌کرد. نماینده‌ای را برای دستیابی به هم‌پیمان به آتن اعزام کرد، ولی آتنی‌ها درخواست وی را رد کردند.

وقتی تابستان شروع شد (۴۷۹ قبل از میلاد)، مردونیه به سوی آتن حرکت کرد، ولی این بار نیز شهر را خالی از سکنه یافت. شهروندان برای یافتن جای امن‌تری به مناطق دیگر نقل مکان کرده بودند. در همین حال

مسیر حرکت سپاه اسکندر از یونان تا اسکندریه

بیشتر بدانیم: رؤیای تمیستوکل

گفته می‌شود «تمیستوکل» مقام و قدرت را خیلی دوست داشت و آرمان‌گرا بود. وقتی که جنگ ماراتن به فرماندهی «میلیتادیس» صورت گرفت و پیروزی بزرگی به دست آورد، همه درباره‌ی وی به عنوان فرماندهی بزرگ صحبت می‌کردند. تمیستوکل در آن زمان خیلی جوان بود و آرزوی رسیدن به چنین مقام و جلالی را در سر می‌پروراند. به همین دلیل به وی حسادت می‌ورزید و در این باره فکر می‌کرد. شب بیدار می‌ماند و دیگر به سمینارها نمی‌رفت. آشنایان از این تغییر رفتار وی متعجب شده بودند و وقتی که از وی پرسیدند که چرا چنین شده است، جواب داد: «جلال و قدرت ملیتادیس نمی‌گذارد بخوابم». (پولوت آرخوس، تمیستوکل ۳)

ارتش پلوپونیز با فرماندهی «پوسنیا» وارد آتن شده بود. مردونیه به محض این که متوجه شد، ارتش پلوپونیز در آتن مستقر شده است، تصمیم گرفت که به منطقه پلاته حرکت و ترجیح داد که در نزدیکی رودخانه «اسویو» و در یک منطقه باز به نبرد بپردازد تا بتواند به راحتی از نیروی سواره‌نظام خود استفاده کند. ایرانیان ابتدا با تمام قدرت، حملات خود را آغاز کردند. اما با مقاومت

شدید و متحد یونانیان مواجه و ناچار شدند عقب‌نشینی کنند. در این میان یکی از نظامیان مردونیه را کشت. خیلی از نیروهای وی در پادگان چوبی که تدارک دیده شده بود، پناه آوردند. ولی در آن جا هم احساس امنیت نمی‌کردند و به ناچار پس از کشته‌شدن تعداد زیادی از نیروهایشان به کشورشان بازگشتند. یونانیان پس از این پیروزی، اقدام به توزیع شیرینی کرده و برای خدایان قربانی کردند. در زمانی که یونانیان در پلاته به پیروزی رسیدند، ناوگان دریایی یونان نیز در منطقه میکالی

بر ایرانیان پیروز گردید. با این پیروزی‌ها خطر ایرانیان برای همیشه دفع گردید. یونانیان آسیای صغیر آزادی خود را به دست آوردند. یونانیان با افتخار از این پیروزی‌ها به زندگی صلح‌آمیز خود برگشتند و پیشرفت‌های زیاد اقتصادی و فرهنگی را رقم زدند.

مقدونیه و توسعه آن در دوران فلیپ و اسکندر

فلیپ (پدر اسکندر) پس از پیروزی بر آتن، مقدونیه را به قدرتی بزرگ و پیشرفته تبدیل کرد و آتنی‌ها وی را به عنوان رهبر خود انتخاب کردند. پس از آن که آتنی‌ها وی را به عنوان رهبر انتخاب کردند، فلیپ دوم مسئولیت جنگ با ایران را بر عهده گرفت.

ولی قبل از این که طرح حمله به ایران را آماده کند و تدارک ببیند، در سال ۳۳۶ قبل از میلاد به قتل رسید و بدین ترتیب، فرزند وی اسکندر قدرت را به دست گرفت. اسکندر

مسیر حرکت سپاه اسکندر از مصر تا ایران

بیشتر بدانیم: سوگند یونانیان

وقتی که یونانیان در کانال کورنت تجمع کردند، تصمیم گرفتند با هم سوگندی یاد کنند تا موجب اتحاد و همبستگی میان آنان گردد. این سوگند وفاداری به این شرح بود: «جان خود را برتر از آزادی نمی‌دانم، فرماندهان را زنده یا مرده، تنها نخواهیم گذاشت. تمام هم‌زمانی را که در جنگ کشته شوند، به خاک خواهیم سپرد. اگر بر دشمنان پیروزی شویم، هیچ شهری را که در مبارزه مشترک شرکت کرده باشد، تخریب نخواهیم کرد. تمام معابدی را که بربرها به آتش کشیده‌اند یا تخریب کرده‌اند، دوباره خواهیم ساخت، تا آیندگان از بی‌احترامی ایرانیان مطلع شوند». با پایان یافتن این سوگند، «پوسنیاس» پادشاه اسپارت، راهی منطقه «ویوتیا» گردید (تئودروس اسکلیوتیس، کتاب تاریخ، صفحه ۲۹).

مسئولیت اجرای تصمیم و خواست پدرش را بر عهده گرفت و بدین ترتیب وقتی در اجتماع یونانیان در منطقه «کورنت» به عنوان رهبر جدید یونانیان انتخاب شد، برای انتقام حملات ایرانیان به یونان، درصدد حمله به این کشور برآمد. اسکندر ارتش بزرگ سی و پنج هزار نفری را برای این منظور تدارک دید و خود فرماندهی این ارتش را عهده‌دار شد.

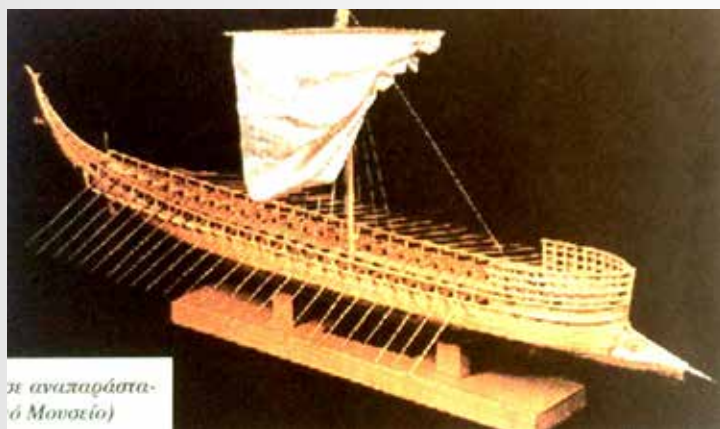
بدین منظور در سال ۳۳۴ میلادی لشکرکشی خود را به سوی آسیای صغیر با تعداد سی و پنج هزار سرباز شروع کرد و با عبور از «تنگه داردانل» در آسیای صغیر باعث شد یونانیان مقیم آسیا با خوشحالی به عنوان نجات‌دهنده و آزادکننده

از یوغ ایرانیان از وی استقبال کنند و آماده همراهی با وی شدند. حضور اسکندر با لشکر سی و پنج هزار نفری در شهرهای آسیای صغیر باعث نگرانی ایرانیان گردید و فرماندهان نظامی ایران نیروهای خود را برای مقابله و

بیشتر بدانیم: شام اسپارتی و ایرانی

خشایار راهی ایران شد، ولی مردونیه را با تمامی تجهیزات در یونان باقی گذاشت. «پوسنیاس» با دیدن چادر طلایی و نقره‌ای مردونیه و پارچه‌های فاخر، دستور داد تا شامی با تصور این که مردونیه از آنان خواسته درست کنند. آنان اطاعت کردند و غذای مفصل و بسیار خوبی را تدارک دیدند. وقتی که پوسنیاس غذا را دید بسیار متعجب شد. برای اینکه شوخی کرده باشد، دستور داد یک غذای اسپارتی نیز تدارک دیده شود. تفاوت بین دو غذا بسیار زیاد بود و با خنده، فرماندهان یونانی را خواست. به مجرد این که تمامی فرماندهان جمع شدند، دو نوع غذا را به آنان نشان داد و گفت: «یونانیان از شما دعوت کردم تا بی‌لیاقتی و سبک‌فکری ایرانیان را به شما نشان دهم. اینها که غذای هر روزشان این چنین است، علیه ما لشکرکشی کرده‌اند تا این غذای ساده را نیز از ما بگیرند» (تاریخ هردودت، ۸۱-۸۲).

جلوگیری از حرکت اسکندر در اطراف رودخانه «قرنی کو» متمرکز کردند. در درگیری‌هایی که در اطراف این رودخانه رخ داد، ایرانیان در مقابل لشکر اسکندر شکست خوردند و مجبور شدند به داخل کشورشان عقب‌نشینی کنند. این امر باعث خوشحالی بیش از پیش یونانیان مقیم آسیای صغیر گردید و احساس امنیت در آنان ایجاد شد. اسکندر تصمیم گرفت به کشور امپراتوری ایران وارد شود و «کوروش سوم» تصمیم گرفت با لشکری عظیم در منطقه «اسوو» با اسکندر مقابله کند، ولی باز هم در این نبرد ایرانیان شکست خوردند و این مسئله باعث شد ادامه مسیر در آسیا برای نیروهای اسکندر هموار گردد. اسکندر به جای این که به تعقیب کوروش ادامه دهد، ترجیح داد به سوی

π αναπαράστα-
ό Μοναχίου)

کشتی جنگی آتنی‌ها در
سواحل جزیره سالامین،
مستقر در موزه نیروی دریایی
یونان در منطقه پیره اوس

«فینیقیه» (لبنان فعلی) و از آن جا به سوی مصر برود و در نزدیکی رود نیل مورد استقبال مصریان قرار گرفت. وی در کشور مصر شهر «اسکندریه» را بنا نهاد و پس از تصرف کامل مصر، احساس قدرت بیشتری به وی دست داد و تصمیم گرفت که بقیه آسیا را نیز به تصرف درآورد.

بیشتر بدانیم: یک یونانی بزرگ

چون شب فرا رسید و پایگاه‌های دو طرف را آرامش فرا گرفت و سربازان به خواب رفتند، در همان زمان، اسکندر که پسر پادشاه مقدونیه و فرمانده سپاه آنها بود، به پایگاه آتنی‌ها رفت و خواستار دیدار با فرماندهان آنها شد. نگهبانان فرماندهان را مطلع کردند و آنان سریعاً به پیشواز وی آمدند. اسکندر به آنان گفت: «مردان آتنی! چیزهایی را که به شما خواهم گفت، به جز پوسنیاس هیچ کس نباید بداند، در غیر این صورت وای به حال ما خواهد شد. اگر یونان برایم مهم نبود، دهان خود را کاملاً بسته نگه می‌داشتیم. زیرا من یونانی هستم و نمی‌خواهم یونان و یونانیان برده شوند. به شما می‌گویم که مردونیه تصمیم گرفته که اولین ساعات بامداد جنگ را آغاز کند. به همین دلیل خود را آماده کرده است. اگر مردونیه تصمیم گرفت که جنگ را به تأخیر هم بیاورد، شما در جای خود باقی بمانید، زیرا مواد غذایی کافی در اختیار ندارد. اگر جنگ تمام شد و پیروز شدید، آن زمان برای آزادی من نیز اقدام کنید. من به خاطر یونان چنین کار مهم و خطیری را انجام خواهم داد تا طرح دشمنان را برای شما روشن کنم. تا دشمن شما را نابود نکند (تاریخ هردودت، صفحات ۴۴-۴۵).

بیشتر بدانیم: اسکندر پیشنهاد کوروش را نپذیرفت

کوروش نمایندگانی را نزد اسکندر فرستاد و آنان به اسکندر گفتند پادشاه ایران آماده است مبلغ ده هزار سکه طلا برای آزادی زن، فرزندان و مادرش که در اسارت بودند، پرداخت نماید. هم‌چنین پیشنهاد داد که از منطقه فرات تا دریای اژه را به وی واگذار نماید. کوروش هم‌چنین پیشنهاد داد اسکندر با دخترش ازدواج کند و دوست و هم‌پیمان شوند. گفته می‌شود «پارامی نئونوس» یکی از فرماندهان سپاه اسکندر وقتی خبر این پیشنهاد در میان سربازان پیچید، گفت: «اگر من اسکندر بودم، جنگ را تمام می‌کردم و به خطرات بیشتری دست نمی‌زدم». اسکندر در جواب گفت: «اگر من هم «پارامی نئونوس» بودم، می‌پذیرفتم، ولی من اسکندر هستم». اسکندر در پاسخ به کوروش گفت: «من به پول‌های شما نیازی ندارم و بخشی از کشور را نمی‌پذیرم، بلکه من همه کشور را می‌خواهم و بدین ترتیب کوروش در صدد نبرد جدیدی با اسکندر برآمد (نویسنده «اریانوس» با تغییرات صفحه ۲۵).

پس از آن که سربازان از همراهی اسکندر در نبرد با هند خودداری کردند، اسکندر نگران و ناراحت چاره‌ای جز برگشت نداشت و بدین ترتیب از شوش به سوی بابل رفت تا آن جا را برای پایتخت حکومت خود انتخاب کند. در آن زمان از تمام مناطق پیام‌هایی مبنی بر حمایت و هم‌پیمانی به وی رسید، یونانیان نیز آماده بودند که وی را با طلا تاج‌گذاری نمایند، ولی اسکندر بیمار شد و پزشکان نتوانستند وی را معالجه کنند. در این شرایط، اسکندر از فرماندهان خواست یک به یک با وی دیدار کنند و پس از این دیدار اسکندر در سال ۳۲۳ قبل از میلاد درگذشت، ولی شرایط حفظ یکپارچگی حکومت و فتوحات وی امری دشوار می‌نمود.

در میان فرماندهان و سربازان وی اختلافات جدی روی داد و یکپارچگی مناطق فتح شده، دچار تزلزل گردید و مناطق فتح شده در واقع بین فرماندهان تقسیم و درگیری‌هایی در بین نیروهای اسکندر به وجود آمد. بروز درگیری در میان سپاه اسکندر به حدی رسید که به جنگ انجامید و رفته رفته حضور یونانیان در مناطق تصرف شده توسط اسکندر رو به افول نهاد.

قلمرو متصرفات اسکندر

کوروش سوم ارتش بزرگی را جمع‌آوری کرد و تلاش نمود که اسکندر را شکست سختی دهد، ولی در این جنگ که در منطقه «قوقامیلو» رخ داد، باز هم ایرانیان متحمل شکست سختی گردیدند. این یکی از بزرگ‌ترین جنگ‌هایی بود که تا آن زمان (۳۳۱ قبل از میلاد) اتفاق افتاده بود. با این شکست، راه برای رفتن یونانیان به شوش هموار گشت و بدین ترتیب خزانه‌های پایتخت ایران به دست اسکندر افتاد.

اسکندر برای این که بتواند کشور عظیمی را که فتح کرده بود اداره کند، از شخصیت‌های سیاسی و نظامی ایرانی استفاده کرد، ولی رفتارش تغییر کرد و از سربازان خود خواست که به وی تعظیم کنند، همان‌طور که سربازان به پادشاهان ایران تعظیم می‌کردند. این امر باعث ناراحتی سربازان اسکندر شد.

ولی جنگ تمام نشده بود و پیروزی‌های مکرر و فتوحات اسکندر باعث شد تمایل وی به ادامه جنگ و کشورگشایی فزونی گیرد و بدین ترتیب تا رودخانه هند پیش رفت. اما سربازان اسکندر که مصیبت‌ها و خطرات فراوانی را تحمل کرده بودند، خسته شده بودند و اعلام کردند دیگر حاضر به ادامه جنگ نیستند و بدین ترتیب اسکندر تحت فشار سربازان خود تصمیم گرفت به شوش باز گردد. در طول این مسیر تعداد زیادی از سربازان وی به علت گرسنگی و تشنگی و دیگر مخاطرات، جان خود را از دست دادند. اسکندر در سال ۳۲۴ قبل از میلاد که دیگر جنگ‌ها تمام شده بود با سربازان خود به شوش بازگشت.

سکه یادبود پیروزی آتنی‌ها بر ایرانیان، این سکه اینک در موزه باستان‌شناسی

تابلوی جنگ تن
به تن یونانیان با
ایرانیان

کتاب‌های جغرافیای دوره ابتدایی

کتاب جغرافیای سال پنجم دبستان هیچ نکته‌ای درباره ایران ندارد. در کتاب جغرافیای سال ششم دبستان در صفحه ۱۱۹ کشورهای خاورمیانه به شرح ذیل در کتاب آورده شده است: ترکیه، سوریه، عراق، لبنان، اسرائیل - فلسطین، اردن، عربستان سعودی، یمن، عمان، امارات متحده عربی، بحرین، قطر، کویت، ایران. **کشورها و زندگی مردم در خاورمیانه و آسیا:** در این قسمت مطالبی درباره زندگی در کشورهای چین، ژاپن و هند آورده شده است.

شماری از کشورهای خاورمیانه:

عربستان سعودی، عراق، ایران، کویت، و امارات متحده عربی دارای منابع غنی نفت و گاز فراوانی هستند و ۷۵ درصد نفت جهان در این کشورها قرار دارد. مسئله غنای منابع مالی، تفاوت‌های مذهبی و سیاسی باعث شده این منطقه همیشه در حال تنش و درگیری نظامی باشد (صفحه ۱۲۱).

جنوب آسیا:

هند بزرگ‌ترین و پرجمعیت‌ترین کشور این منطقه است. این کشور فقیر و گرسنه زیاد دارد. این کشور علاوه بر مشکلات اقتصادی و مالی و جمعیتی، از نظر سیاسی ناپایدار و درگیری‌های مذهبی و به خصوص درگیری بین هندوها و مسلمانان همیشه در جریان بوده است (صفحه ۱۲۱).

جمعیت آسیا - خاورمیانه:

در خاورمیانه، فرهنگ و تمدن‌های زیادی رشد کردند و زبان‌های متفاوتی وجود دارند. هر کشور بر اساس ساختار خود دارای تمدن ویژه خود است و ادیان بسیار و متفاوتی در این منطقه وجود دارند (صفحه ۱۲۲).

در کتب درسی جغرافیای دوران دبستان در میان اسامی رودهای بزرگ و رشته‌کوه‌های آسیا، اسمی از «البرز» و رودخانه‌های ایرانی «اروند رود» و «خلیج فارس» برده نشده است. فقط در میان دریاچه‌های بزرگ این منطقه، اسم «دریای خزر» آورده شده است.

اهداف آموزشی درس تاریخ در ایران و یونان

تردیدی نیست که بخش عظیمی از هویت ملی افراد، در تاریخ و تمدن باستان هر ملتی تجلی می‌یابد و تدریس وقایع تاریخی ابزاری آسان و مؤثر برای انتقال اطلاعات درباره سبک زندگی و ارزش‌های ملی به نسل‌های آینده است. مدرسه، یکی از مهم‌ترین نهادهایی است که در شکل‌گیری دیدگاه فردی و نگرش جامعه درباره هویت ملی و شهروندی جهانی نقش مؤثری دارد و نگرش دانش‌آموزان را درباره ملت یا دولت ملی شکل می‌دهد. هر چند درباره این که آیا ملت مفهومی صوری و ذهنی است که در دوران مدرن جعل شده است یا این که پدیده‌ای

تاریخی و طبیعی است، اختلاف نظر وجود دارد. اما در این تردید نیست که ملی‌گرایی و درک تعلق به یک ملت، متضمن ادعاهای ایدئولوژیک است. نظام آموزشی هر کشور بر اساس ایدئولوژی حاکم می‌کوشد با ایده‌آل‌سازی از گذشته به دانش‌آموزان خصوصیت ممتاز ملت خود را به دانش‌آموزان القا نماید. به هر حال، هویت ملی اعم از این که برخاسته از یک ضرورت اجتماعی باشد یا بر نیاز انسانی مبتنی باشد، ایدئولوژی حاکم است که آن را تبیین و توجیه می‌نماید. در نتیجه، یکی از اصولی که در برنامه درسی ملی بر آن تأکید می‌شود، موضوع هویت ملی است که بخش مهمی از آن از طریق درس تاریخ محقق می‌شود.

از طریق تدریس تاریخ است که فرزندان یک ملت می‌توانند با گذشته خود ارتباط برقرار کنند و فردیت خود را در درون یک ملت حس کرده و خود را در مسیر یک حرکت تاریخی بشناسند. تاریخ به انسان‌ها کمک می‌کند تا گذشته ملت خود را به خوبی بشناسد و با ارزش‌های ملی به عنوان عناصر تشکیل‌دهنده شهروندی مطلوب آشنا شود. با این حال، این نکته اهمیت دارد که هویت ملی در کتاب‌های درسی چگونه پیکربندی می‌شود. چنانچه تأکید بر گذشته و اغراق درباره وقایع تاریخی و استناد به افسانه‌ها و اسطوره‌ها به نگرش منفی و ایجاد نفرت نسبت به سایر ملت‌ها باشد، با تعهدات بین‌المللی کشورها مغایرت دارد. در نتیجه، تأکید بر هویت ملی نیابستی به گونه‌ای باشد که در عصر جهانی‌شدن و ارتباطات گسترده، خصومت‌های تاریخی را برجسته کند و مناسبات دوستانه میان ملت‌ها را به مخاطره اندازد.

کتاب مطالعات اجتماعی سال چهارم ابتدایی در مدارس ایران، در مقایسه با کتاب مشابه خود در یونان وضعیتی کاملاً متفاوت دارد. تنها در دو فصل از کتاب به اختصار به تاریخ ایران اشاره شده است. از این رو، در فرازهایی کوتاه از جمله اسکندر به ایران سخن گفته و این که «او پادشاه یونان و مقدونیه بود و آرزو داشت همه جهان را تصرف کند». مؤلفان کتاب‌های درسی تاریخ در خصوص هدف‌های شناختی درس تاریخ از جمله بر «آشنایی با جایگاه تاریخ ایران در تاریخ جهانی و تعمیق آشنایی با مهم‌ترین تحولات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و تمدنی ایران و جهان در طول تاریخ» تأکید کرده‌اند. درباره هدف‌های نگرشی و ارزشی از جمله بر «تقویت حس میهن‌دوستی و ارج نهادن به خدمات و فداکاری‌های پیشینیان و ایجاد آمادگی برای دفاع از میهن» و نیز از «تقویت حس احترام به سایر ملت‌ها و پرهیز از یکسونگری و خودبرتربینی از طریق تأمل در دستاوردها و تعاملات تمدنی آنان و اعتقاد به سهیم دانستن همه ملت‌ها در تعیین سرنوشت جامعه بشری» یاد کرده‌اند. در بخش هدف‌های مهارتی از «توجه و حساسیت عملی نسبت به میراث تمدنی و فرهنگی بشر» سخن رانده‌اند.

از مقایسه اهداف آموزشی درس تاریخ در مقطع ابتدایی در ایران و یونان به روشنی مشخص می‌شود که رویکرد آموزش و پرورش ایران در خصوص سایر ملت‌ها (و از جمله یونان) اتخاذ نگرشی کاملاً مثبت است. در بخش هدف‌های نگرشی و ارزشی از اتخاذ نگرش یکسونگرانه پرهیز و بر تقویت حس احترام به سایر ملت‌ها تأکید کرده است. در بخش هدف‌های مهارتی نیز بر مشارکت همه ملت‌ها در دستاوردهای تمدنی بشری تأکید کرده است.

مردمانی آشتی ناپذیر در گستره دریای اژه

نویسنده: رنه هیرسچون
مترجم: رضا جلوه

در مناطق استراتژیک به بخش‌های داخلی آناتولی و برخی دیگر به مناطق دیگر مهاجرت کنند. در برخی منابع چاپ شده آمده است که ساکنان مسیحی این مناطق از این وضعیت ناراضی بودند و شکایاتی نیز مبنی بر تصرف خانه‌ها و املاک خود توسط مسلمانان بوسنیایی داشته‌اند. می‌توان این ادعا را داشت که این درآمیختگی، خوشایند هیچ یک از مردمان این سرزمین نبود و هم مسلمانان و هم مسیحیان را دچار مشکلات متعددی کرده بود و این مسئله حدود ده سال قبل از جابجایی اجباری سال ۱۹۲۳ بود.

بخش وسیعی از نوشته‌های تاریخی که رنگ و بوی سیاسی دارند بر گفت و گوهای دیپلماتیک و مذاکرات پس از جنگ جهانی متمرکز شده‌اند. در این زمان، جهان عرصه مذاکرات و مرزبندی و تقسیم غنائم بود. موافقت‌نامه‌هایی که در این برهه تاریخی به امضا رسید غالباً در راستای فروپاشی امپراتوری عثمانی و در مسیر منافع یونان بود. در این میان، «موافقت‌نامه سورس» (۲۰ اوت ۱۹۲۰) برای منطقه دریای اژه از اهمیت والایی برخوردار است؛ چرا که مقدمات تبادل اجباری بین یونان و ترکیه را فراهم آورد.

از سوی دیگر، یونان با وجود این که دچار دودستگی شدیدی تحت عنوان «شکاف ملی» بود، در سال ۱۹۱۷ به نفع قوای متحد وارد جنگ جهانی اول شد. از میان وعده‌های داده شده به یونان، تسلط بر قلب «آناتولی» در قلمرو «امپراتوری بیزانس» بود و آنها مشتاقانه رؤیای تصرف مجدد «قسطنطنیه» یا «استانبول» را در سر داشتند. اما در آن زمان، رقابت بین کشورهای قدرتمند شدید بود و پر واضح بود که یونان به عنوان ابزاری به کار گرفته شده بود. ایتالیا هم به شدت مدعی برخی مناطق در دریای اژه بود، اما با حمایت‌های فرانسه و بریتانیا در «کنفرانس صلح پاریس»، یونان ترغیب شد تا دست به اقدامی نه چندان محتاطانه بزند. در بهار ۱۹۱۹ نیروهای

تبادل اجباری جمعیت در ۱۹۲۳ بین یونان و ترکیه، منجر به جابه‌جایی حدود یک و نیم میلیون نفر شد. این تصمیم، پیامدهای گسترده‌ای داشت و از بسیاری از ابعاد فرهنگی، تاریخی و اجتماعی، زندگی مردمان این منطقه را تغییر داد. در این فرصت، تلاش شده است تا با نگاهی به شرایط حاکم در آن دوره، ارزیابی درخوری از حوادث و پیامدهای آن ارائه شود. اواخر قرن نوزده و اوایل قرن بیستم با پیدایش دولت‌های ملی متمایز می‌شود. با تجزیه

هیأت ترکیه به کنفرانس لوزان اعزام می‌شوند.

شدن امپراتوری‌های بزرگی مانند عثمانی، تغییرات سیاسی و جمعیتی وسیعی در سراسر منطقه «بالکان» و «مدیترانه شرقی» به وقوع پیوست. تشدید جنبش‌های ملی‌گرایانه در صربستان، بلغارستان و یونان باعث شده بود که امپراتوری عثمانی کوچک و کوچکتر شود و این در حالی بود که منازعات خونین در منطقه بالکان با جابه‌جایی گسترده و ترکیب مردمی با قومیت‌ها، تاریخ و فرهنگ متفاوت شده بود. جنگ‌های بالکان - که از ۱۹۱۲ شروع شد - در واقع، نقطه عطفی حساس در استیلای بی‌ثباتی در منطقه بود که با شروع جنگ جهانی روندی فزاینده به خود گرفت. این وضعیت باعث شد تا ساکنان غیر مسلمان

یونان وارد «اسمیرنا» یا همان «ازمیر» شدند و مناطق اطراف را اشغال کردند. این حرکت بی‌موقع قبل از انعقاد رسمی موافقت‌نامه انجام شد. در این زمان کشورهای اروپایی در پی تقسیم قلمرو امپراتوری عثمانی بودند و در این بین توجهی به نظر نمایندگان این امپراتوری نداشتند.

اوضاع سیاسی در قلمرو امپراتوری عثمانی نیز به شدت در حال تغییر بود. احساسات میهن‌پرستانه به گوش می‌رسید و سیاستمداران به فکر شرایط پس از جنگ بودند. حکومت عثمانی در جنگ از آلمان‌ها حمایت کرده بود و این مطلب اوضاع را برای آنها به شدت دشوار کرده بود. اما ترک‌ها به رهبری «مصطفی کمال» - که بعداً به «آتاترک» معروف شد - تلاش کردند تا با عضوگیری و تجدید قوا، یونانی‌ها را عقب برانند و ترکیه مدرن را به وجود آورند. موافقت‌نامه سروس در اوت ۱۹۲۰ نهایی شد و به موجب آن، قدرت اجرایی برای اداره بخش‌های وسیعی از مناطق ساحلی آناتولی به دست یونان افتاد. هرچند این موافقت‌نامه، توسط نمایندگان سلطان امضا شد، اما هیچ‌گاه اجرایی نشد. نیروهای سیاسی جدید ترک هم که عملاً اداره این مناطق را در اختیار داشتند، حاضر نبودند این موافقت‌نامه را به رسمیت بشناسند. در شرایطی که معادلات سیاسی به شدت در حال تغییر بود و بی‌ثباتی بین‌المللی زنگ خطری دائمی بود، یونان هم‌چنان فعالیت‌های نظامی خود را در آناتولی ادامه می‌داد. در این بین «ونیزلوس» در انتخابات شکست خورد و این بهانه‌ای بود تا قوای متحد حمایت خود را از یونان بردارند. کشورهای قدرت‌مند در حال تغییر مواضع در راستای جذب منافع بودند. به رغم این حوادث، ارتش یونان هم‌چنان پیش‌روی می‌کرد. قدرت اول آن روزهای ترکیه، مصطفی کمال بود که با سازماندهی نیروهای خود در موقعیتی مناسب برای انتقام‌جویی بود. در پی حمله‌ای سنجدیده

از جانب ارتش یونان، آنها شکست سختی متحمل شدند و در تابستان ۱۹۲۲ عقب‌نشینی کردند. این اتفاق باعث شد تا سلسله اقدامات تلافی‌جویانه‌ای علیه مسیحیان آناتولی صورت گیرد. نقطه اوج این اقدامات به آتش کشیدن بندر اسمیرنا (ازمیر) پس از تخلیه مسیحیان ساکن آن جا بود. در سراسر این منطقه، شهر و روستا، ساکنان در حال فرار بودند، تعداد تلفات زیاد بود و کسانی که دستگیر می‌شدند، عاقبتی بهتر از زندان و کار اجباری و یا مرگ نداشتند. جمعیت مرد منطقه، کاهش محسوسی یافته بود و تعداد مهاجران روز به روز بیشتر می‌شد. هر چند آمار دقیقی در دسترس نیست، اما بر اساس تخمین‌ها در آخرین ماه سال ۱۹۲۲، قبل از انعقاد موافقت‌نامه لوزان، بیش از یک میلیون پناهنده از منطقه آناتولی وارد یونان شده بودند. پیامد این حوادث، بحران انسانی بود که کمک جامعه جهانی را طلب می‌کرد. سازمان‌های مختلفی از جمله «هلال احمر» نیز در تلاش برای سامان دادن اوضاع پناهندگان بودند. در حقیقت می‌توان گفت که این اتفاقات به نوعی ادامه آن چیزی بود که یک دهه قبل، در قلمرو امپراتوری عثمانی طی جنگ‌های بالکان روی داد. در پی بحران ۱۹۲۲ کشورهای جهان در ۳۰ نوامبر در لوزان گفت و گوهای صلح را برگزار کردند. این مذاکرات در گام اول به «موافقت‌نامه ۳۰ ژانویه ۱۹۲۳» منجر شد که در پی آن میلیون‌ها ترک و یونانی به اجبار می‌بایست سرزمین‌های خود را ترک می‌کردند.

پس از پایان جنگ جهانی اول، فضایی از تناقضات گفت و گوهای صلح را در بر گرفته بود و کشورهای پیروز به رغم ادعای عدالت، نسبت به کشورهای مغلوب همواره در پی کسب غنیمت بیشتر بودند. شرایط نیز به گونه‌ای بود که از پیدایش کشورهای جدیدی که مردم آن دارای قومیت یک‌پارچه بودند، استقبال می‌شد. نفوذ امریکا نیز در اعمال سیاست‌ها به وضوح دیده می‌شد.

مفاد و تأثیرات موافقتنامه ژانویه ۱۹۲۳ لوزان

«موافقتنامه تبادل جمعیتی ۳۰ ژانویه ۱۹۲۳» شامل ۱۹ ماده بود که در ۲۳ جولای ۱۹۲۳ به امضا رسید. در این موافقتنامه تعریف شده بود که چه کسانی مشمول تبادل و چه کسانی از آن مستثنی هستند، نحوه انتقال دارایی‌ها و پرداخت مابه‌ازای زیان‌های وارده نیز شرح داده شده بودند. در ماده اول این موافقتنامه آمده بود که تبادل اجباری شامل افرادی می‌شود که ملیت ترک دارند و پیرو مذهب ارتدوکس یونان در قلمرو ترکیه هستند و نیز افرادی که ملیت یونانی دارند و در قلمرو یونان پیرو دین اسلام هستند. در این ماده به صراحت آمده بود که این افراد نمی‌توانند بدون اجازه دو دولت به ترکیه و یونان بازگردند. در این میان، جمعیت ارتدوکس استانبول که حدود صد هزار نفر بودند و تقریباً همین تعداد مسلمان در تراکیه غربی یونان در این تبادل اجباری مستثنی شدند. چندی بعد، طی «موافقتنامه صلح ۲۳ ژوئیه ۱۹۲۳» جمعیت مسیحی ارتدوکس دو جزیره استراتژیک «ایموروس» و «تندوس» در شمال دریای اژه نیز از این جابجایی معاف شدند. در موافقتنامه لوزان، شرایط خاصی برای محافظت از حقوق گروه‌های اقلیت در هر دو کشور تعریف شده بود. دو معیار مهم در این جابجایی همانا زبان و دین افراد منطقه بود.

نکته‌ای که در این فرصت باید به آن تأکید کرد، این است که تبادل جمعیت تحت هیچ عنوان به معنای بازگرداندن این افراد به موطن اصلی خودشان نبوده است، نه برای مسلمانان یونان و نه برای مسیحیان عثمانی. برای مسیحیان ارتدوکسی که به یونان آمدند، این تبادل بسیار ناخوشایند بود و تا دهه‌ها در حسرت «سرزمین مادری از دست رفته» خود از هیچ شکواییه‌ای فروگذار نبودند. برای مسلمانان یونان نیز اخراج آنها شوک‌آور بود. از

اما آن چه که در عمل برای مردمان این سرزمین‌ها بیشتر قابل حس بود، همانا زندگی شکننده و همراه با جابه‌جایی بود که باعث می‌شد مسئله اکثریت و اقلیت دامن‌گیر این مناطق شود و معضلات دیگری را از جمله درگیری‌ها و چالش‌های مذهبی و قومیتی و سیاسی را به وجود آورد.

می‌توان گفت که برهه پس از جنگ جهانی اول معرف «نظم نوین جهانی» بود، اما در این فرصت، بهتر است تا درکی از شرایط حقوق بین‌الملل در بجنوبه گفت و گوهایی لوزان داشته باشیم. مفهوم حقوق بشر در

هیئت یونانی در کنفرانس لوزان، به رهبری Eleftherios Venizelos

واقع واژه‌ای بود که در نظام بین‌الملل موجود چندان معنای درستی به خود نگرفته بود و بیشتر پس از جنگ جهانی دوم بود که در السنه رواج یافت. مفهوم حقوق بین‌الملل در آن زمان بیشتر به روابط بین کشورها منحصر بود. هرچند محافظت از گروه‌های اقلیت یک دغدغه آشکار بود، اما امری کلی و دسته‌جمعی تلقی می‌شد، بر خلاف آن چه که امروزه در گفتمان حقوقی به عنوان حقوق فردی مد نظر قرار می‌گیرد، در آن زمان اگر چه در چند بند، اشاراتی به حقوق اقلیت‌ها شده بود، اما طرح و راه‌کاری کاربردی برای احقاق حقوق و اجرای قوانین محافظتی برای گروه‌های اقلیت وجود نداشت.

طرف ترک‌ها، حکومت آتاترک مصمم بود تا قلمرو خود را در محدوده‌ای که در «موافقت‌نامه صلح ۱۹۱۸» تعیین شده بود، تثبیت کند و ملتی متجانس به وجود آورد. در این فضای سیاسی، هر گونه اظهار مخالفت و تمایل پیوند به سرزمین مادری از جانب مسلمانان رومیان سرکوب می‌شد.

برای هر دو طرف، سال ۱۹۲۲ نقطه عطفی در ابعاد سیاسی، جمعیت‌شناختی و جامعه‌شناختی بود. برای دولت یونان، تثبیت جمعیت کشور در قلمرو ملی پدید آمد و برای ترک‌ها کشور مدرن و نوین ایجاد شد. با این حال، این موافقت‌نامه از آنچه که تاکنون بدان پرداخته شده، پیامدهایی به مراتب پیچیده‌تری داشته است.

ارزیابی موافقت‌نامه لوزان

نکات مثبت و منفی متعددی پیرامون این موافقت‌نامه وجود دارد و تردیدی نیست که این موافقت‌نامه همراه با چالش‌ها و جنجال‌آفرینی‌های متعددی بوده است. در مجموع، می‌توان گفت که همواره دو دیدگاه متضاد در این جریان غالب بود. دیدگاه اول به این موافقت‌نامه نگاهی مثبت داشت و مدعی بود که این موافقت‌نامه تضمین‌کننده صلح و پایان بخش منازعات طولانی‌مدت بین یونان و ترکیه در منطقه دریای اژه بود. این دیدگاه به واقع منعکس‌کننده باوری سیاسی است که در آن مسائل امنیتی، اولویت بیشتری بر سایر موضوعات دارد. در این دیدگاه، تبادل جمعیتی در آن شرایط اقدامی ضروری بود و باید اتفاق می‌افتاد.

در سوی دیگر نیز دیدگاه‌های مخالف بود که ریشه در حقوق بین‌الملل، اقتصاد، جامعه‌شناسی و انسان‌شناسی داشت و به واقع، منعکس‌کننده نگرانی‌های بشردوستانه و ارجحیت آن بر مسائل دیپلماتیک بود. بحث اخلاقی این ماجرا بیشتر بر محور ماهیت اجباری این تبادل تأکید دارد. به طور قطع

نیز، ویژگی منحصر به فرد این موافقت‌نامه، ممنوعیت بازگشت بود. منتقدان این تبادل، بویژه حقوق‌دانان، همواره ابراز ناخشنودی می‌کردند و معتقد بودند منافع کشورها بر حقوق بنیادین انسان‌ها ترجیح داده شده است و در این شرایط تضمین‌های چندان محکمی برای حقوق گروه‌های اقلیت در نظر گرفته نشده است.

برخی دیگر از منتقدان، پیامدهای طولانی مدت این توافق‌نامه را مورد واکاوی قرار دادند. از این منظر، جدایی مردم این دو منطقه که نقطه مقابل هم‌زیستی با یکدیگر است، می‌تواند آثار منفی و مشکلات جدی پیش روی روابط این دو کشور و مردمان آن قرار دهد و در نهایت به نوعی دشمنی تبدیل شود. این مسئله زمانی جدی‌تر می‌شود که با نگاهی به گذشته مردمان آشتی‌ناپذیر این منطقه، آینده هم‌چنان خصمانه، تصور شود. چرا که نظام‌سازی، ناگزیر شامل ساخت هویت متمایز از دیگران است و در این راستا تفاوت‌های قومی، فرهنگی و سیاسی به شدت پررنگ می‌شوند.

در پایان، باید اشاره کرد که هر گونه ارزیابی موافقت‌نامه لوزان نیازمند بررسی شرایط در زمان انعقاد آن است. این تبادل اجباری و گسترده بین ترکیه و یونان را می‌توان در ابعاد تاریخی و جامعه‌شناختی بررسی کرد. باید در نظر داشت که این موافقت‌نامه به نوعی در راستای شکل‌دهی سرزمین‌های جدید پس از فروپاشی امپراتوری‌های عظیم بوده است. در آن زمان، تصور بر آن بود که این بهترین راه حل است، اما اکنون پس از حدود ۸۰ سال پژوهش‌گران این فرصت را دارند تا نکات مثبت و منفی این موافقت‌نامه را موشکافی کنند و تأثیرات آن را بر زندگی مردمان این منطقه و روند ایجاد دولت‌های ملی ارزیابی کنند تا در دوران جدید پیش از وقوع چنین اقداماتی، تمامی ابعاد آن مورد بررسی قرار گیرد.

هفدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کودکان و نوجوانان در المپیا، واقع در جنوب غربی یونان، از روز شنبه مورخ ۸ آذر ماه ۱۳۹۳ به طور رسمی آغاز به کار کرد. این جشنواره، برای مدت یک هفته برای علاقه‌مندان به هنر هفتم در شهر «پیرگوس» واقع در استان «پلوپونیز» و دیگر شهرهای این استان فعال خواهد بود.

بر اساس بیانیه مطبوعاتی جشنواره بین‌المللی فیلم کودکان و نوجوانان، در این جشنواره، علاوه بر حضور فیلم ایرانی «بر بال‌های خیال» اثر «فرهاد مهرانفر» از جمهوری اسلامی ایران، تعداد ۶۷۱ فیلم از ۶۱ کشور جهان به نمایش گذاشته می‌شود.

در بخش مسابقه این جشنواره بین‌المللی، تعداد ۱۸ فیلم بلند و تعداد ۱۹ فیلم کوتاه «نمایش» برای دستیابی به جایزه این جشنواره یعنی «تندیس کوتینوس» یا شاخه زیتون وحشی به رقابت خواهند پرداخت. در بیانیه این جشنواره نیز آمده است: در خلال اکران فیلم‌ها، به کودکان نیز فرصت داده خواهد شد، تا آثار هنری و سینمایی خود را به نمایش بگذارند و در رقابت سالم و تفریحی شرکت کنند و هیأت داوران به بهترین اثر آنان نیز جایزه‌ای اهداء خواهد کرد.

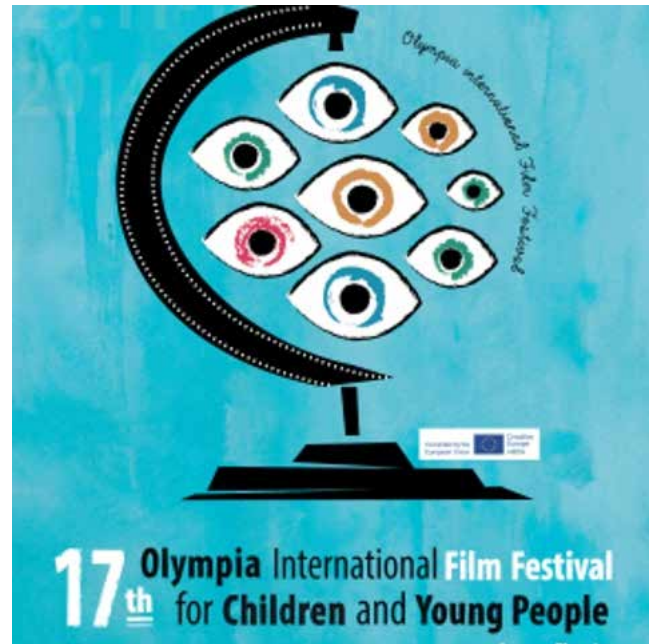
جشنواره بین‌المللی فیلم کودکان و نوجوانان المپیا در این باره اعلام کرده است: این جشنواره از اکران و پذیرش هر گونه فیلمی که خشونت، تبعض نژادی، سکس و دیگر مسایل ضد اخلاقی را به نمایش بگذارد، خودداری خواهد کرد؛ زیرا یکی از اهداف مهم این جشنواره، تشویق و ترغیب ارزش‌های اخلاقی و تحکیم روابط خانوادگی است.

در بیانیه این جشنواره نیز گفته شده است؛ جشنواره فیلم‌هایی را در برنامه خود دارد که روابط کودکان فلسطینی با رژیم صهیونیستی، وضعیت کودکان در عراق، وضعیت کودکان و مردم «کوبانی سوریه» را به تصویر می‌کشند، تا حساست جوامع هنری را به وضعیت آنان جلب نماید و ضرورت احترام به حقوق کودکان و نوجوانان و ایجاد دنیایی از مهربانی و انسان‌دوستی را مورد تأکید قرار داده باشد. در بیانیه، این نیز گفته شده است که فیلم‌هایی که در این جشنواره اکران خواهند شد، براساس معیارهای «یونسکو» و «یونسف» انتخاب گردیده‌اند.

در جشنواره، تعداد ۶۱ کشور از کشورهای جهان از جمله ایران، چین، کانادا، عراق، آمریکا، ژاپن، ترکیه، فلسطین مشترک با یونان و آلمان، ایتالیا، اسپانیا، دانمارک و بلژیک حضور دارند.

در حاشیه این جشنواره، برنامه‌های تئاتر، نقاشی، سخنرانی و میزگرد نیز تدارک دیده شده است.

به علت ازدیاد فیلم‌های شرکت‌کننده، اکران این فیلم‌ها علاوه بر شهر پیرگوس، تعدادی از فیلم‌ها نیز در شهر «پاتراس»، «مسولونگی»، «لاخنی‌یا»، «زاخلارو و امالیادو» - که همگی از توابع استان «پلوپونیز» هستند - به طور هم‌زمان اکران خواهند گردید.

هفدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم المپیا با حضور فیلم ایرانی بر بال‌های خیال آغاز به کار کرد

کاهش تعداد مساجد موقت در پایتخت یونان

بنا به گزارش روزنامه «کاتمرینی» یونان، بسیاری از مساجد موقت یا همان نمازخانه‌های شهر آتن که اغلب در زیرزمین‌ها و طبقات همکف ساختمان‌های مسکونی واقع شده‌اند، در این روزها به علت مشکلات مالی، در حال بسته‌شدن هستند. یکی از دلایلی که عنوان می‌شود این است که مهاجران مسلمان - چه آن‌هایی که قانونی هستند و چه آن‌هایی که غیر قانونی هستند - یونان را در جست و جوی آینده‌ای بهتر به سوی غرب اروپا ترک کرده‌اند. با این حال، مقامات دولتی یونان اصرار دارند که این روند مهاجرتی تأثیری در تصمیم آنها مبنی بر ساخت مسجدی بزرگ و دولتی نخواهد داشت و چنین تصمیمی در راستای منافع ملی است. یکی از مقامات رسمی یونان که خواست نامش فاش نشود در گفت و گو با این روزنامه اعلام کرد: «نه خروج مسلمانان و نه هیچ دلیل دیگری این تصمیم را تغییر نخواهد داد». او در ادامه افزود: «ساخت مسجد در مکان تعیین شده، به علت اعتراضات شهروندان یونانی به تصمیم حکم عالی‌ترین دادگاه اجرایی کشور به تعویق افتاد، اما اکنون این مشکل حل شده و مسئله دیگری پیش رو نیست و گفت‌وگوها پیرامون زمان‌بندی ساخت مسجد است.

این روزنامه در ادامه فاش کرد که در حال حاضر حدود ۴۰ مسجد موقت از مجموع ۱۰۰ مسجد، باقی مانده است. یکی از مقامات پلیس یونان نیز اعلام کرد که بحران اقتصادی، باعث مهاجرت بسیاری از مهاجران مسلمان از یونان و بسته‌شدن بسیاری از این مساجد موقت شده است. وی افزود برقرار ماندن این مساجد نیازمند مشارکت اعضاء و پرداخت اجاره و قبوض شهرداری است. جشن‌های عید امسال تعداد کم‌تری از مسلمانان را در قیاس با سالیان گذشته به مراسم جلب کرده بود. وزارت کشور که چندین محل ورزشی را برای نماز عید فطر در نظر گرفته بود، اعلام کرد که تنها حدود ۲۵۰ نفر در این مراسم شرکت کردند و این در حالی بود که این تعداد در گذشته بیش از دو هزار نفر بوده است. در سوی مقابل، نمایندگان انجمن مسلمانان مدعی هستند که این مساجد به وسیله پلیس و در پی بخشنامه وزارت آموزش، مبنی بر تشدید ملزومات سلامت عمومی بسته شده‌اند. در این بین، اعضای انجمن مسلمانان، نوک پیکان انقادات خود را به سمت دولت گرفته‌اند که چرا ساخت مسجدی رسمی در منطقه «وتانیکوس» را اجرایی نکرده است. «نعیم القندور» رئیس اتحادیه مسلمانان یونان نیز اظهار داشت که مقامات یونان، علت نبستن قرارداد با شرکت‌های سازنده را بیان نکرده‌اند. وی معتقد است این سیاست‌های تأخیری ریشه در مسائل پنهان سیاسی دارد.

گردشگری
در طبیعت
یونان

معمولاً زمانی که که از جاذبه‌های گردشگری یونان سخن به میان می‌آید ناخودآگاه ذهن‌ها به سوی آثار باستانی و بقایای تاریخ کهن این سرزمین می‌رود، اما حقیقت این است که جاذبه‌های گردشگری یونان تحت هیچ عنوان به این اماکن خلاصه نمی‌شود. نگاهی به طبیعت این کشور به وضوح نشان می‌دهد که برای بسیاری از کسانی که علاقه‌مند طبیعت هستند، این سرزمین جذابیت‌های فراوانی دیگری نیز برای عرضه دارد.

این حقیقت منجر شده تا گردشگری در طبیعت یا اکوتوریسم از رونق زیادی برخوردار شود. گردشگری در طبیعت به معنای سفر به مناطقی

است که دارای زیبایی‌های طبیعی هستند و به نوعی محافظ محیط زیست هستند. در سال‌های اخیر، به لطف توجهات بیشتر به گردشگری در طبیعت، امکانات متعددی از قبیل مهمان‌خانه‌های بین راهی در مناطقی خاص در نظر گرفته شده است. معماری این نوع ساختمان‌ها نیز به نحوه خاصی متأثر از امکانات و مواد اولیه روستایی موجود در آن منطقه جغرافیایی است. غذاهایی نیز که در این مناطق تهیه می‌شود، همگی از غذاهای محلی و بومی منطقه هستند که به گردشگران فرصت تجربه جدید و ارزشمند از زندگی خارج از شهر می‌دهد.

از فعالیت‌هایی که گردشگران در این مناطق می‌توانند بدان بپردازند، باید به پیاده‌روی در جنگل‌ها و دشت‌ها، کوه‌نوردی، شنا، ماهی‌گیری، قایق‌سواری، دوچرخه‌سواری، اسب‌سواری و بویژه آشنایی با مردمان، فرهنگ‌ها و آداب و رسوم، گیاهان و جانوران متنوع و مختلف اشاره کرد. از دیگر مزایای این نوع خاص گردشگری، کم هزینه بودن آن است و یونان با داشتن پتانسیل فراوان و جزایر متعدد از این لحاظ می‌تواند به پایگاه مناسبی برای گردشگرانی تبدیل شود که بیش از هر چیز دیگر به سلامت روح و بدن خود می‌اندیشند.

نمایشگاه گذری به ایران

خاطرات کوهنوردان یونانی از ارتفاعات زاگرس

چندی پیش، گروهی متشکل از ۲۰ کوهنورد یونانی در سفری دو هفته‌ای به ایران عزیمت کردند و با فتح قله‌های زاگرس از چندین شهر مهم ایران نیز بازدید به عمل آوردند. این گروه، لحظه به لحظه خاطرات خود را به صورت عکس و فیلم و نوشتار ثبت و ضبط و در بازگشت در جمع ده‌ها ورزش‌دوست بازگو کردند.

در همایشی که روز بیست و چهارم نوامبر ۲۰۱۴ در مجموعه ورزشی «آخرنون» آتن برگزار شد، این گروه با دعوت از ده‌ها عضو این مجموعه عظیم، شرح حالی از این سفرنامه ارائه دادند. در ابتدای این برنامه، امانوئل برانتاوس که سرپرستی این کاروان را بر عهده داشت با ایراد سخنانی، گزارشی از سفر این گروه کوه‌نوردی ارائه کرد. او گفت که با ورود به تهران، گروه سفر خود را آغاز کرد و ابتدا با رفتن به دامنه کوه‌های زاگرس و سپس بازدید از شهرهای اصفهان و شیراز لحظات فراموش نشدنی سفر خود را رقم زدند. وی افزود ما ایرانیان را مردمانی با فرهنگ و مهربان یافتیم.

برانتاوس پیش‌تر نیز در مقاله‌ای که درباره این سفر در یک مجله ورزشی به چاپ رسانده بود، در اظهاراتی تأمل‌برانگیز گفته بود، هرچند «اکسنئوس زئوس» یا همان میزبان زئوس در یونان متولد شده، اما مطمئناً سال‌ها پیش به ایران مهاجرت و در آن جا اسکان یافته است. چرا که به روش دیگری نمی‌توان این همه مهربانی و مهمان‌نوازی ایرانیان را توجیه کرد». پس از پایان سخنان سرپرست کاروان، حدود ۴۵ دقیقه موسیقی سنتی ایرانی همراه با عکس‌هایی که اعضای این گروه در ایران گرفته بودند، برای حضار پخش و به نمایش درآمد.

در این فرصت تصاویری دیدنی از مناطق گردشگری که آمیخته با تاریخ و فرهنگ کهن ایرانی - اسلامی بود نیز پخش شد. فضای این جلسه بسیار صمیمانه بود و بسیاری از اعضای این گروه خرسندی خود را از این سفر ابراز کردند. در پایان نیز ضمن تشکر از مهمان‌نوازی ایرانیان و همکاری سفارت و رایزنی جمهوری اسلامی ایران از میهمانان پذیرایی شد.

اعتیاد در یونان

شش سال قبل، زمانی که یونان دچار بحران مهیب اقتصادی شد، کم‌تر کارشناسی پیش‌بینی می‌کرد که این کشور، در ورطهٔ بحران‌های خانمان‌سوز دیگری نظیر اعتیاد نیز قرار گیرد. کاهش بودجهٔ رفاهی و پائین آمدن سطح درآمد اقشار جامعه، زمینه را برای گسترش پدیدهٔ اعتیاد بویژه در جوانان مهیا کرد.

مهم‌ترین مرکز درمانی یونان (KETHEA) با ابراز ناکرسانی از وضع موجود، تعداد معتادین این کشور را حدود بیست هزار نفر تخمین زده است که نه تنها هیچ کمکی به جامعه نمی‌کنند بلکه به معضلات نیز دامن می‌زنند و تعداد معتادین بی‌خانمان نیز رو به افزایش است. «گیتاگوس»، یکی از مسئولان این مرکز می‌گوید از دیگر پیامدهای منفی اعتیاد می‌توان به کاهش وعدهٔ غذایی معتادین و از بین رفتن خانواده‌ها اشاره کرد. افزون بر این موارد، آمار خودکشی‌ها و ارتکاب جرم نیز در افراد معتاد بیشتر شده است.

طبق آمار ارائه شده در این مرکز، از هر ده معتاد، شش تن دچار مشکلات جدی سلامتی مثل «ایدز» و «هپاتیت C» هستند. با وخیم‌تر شدن اوضاع، برخی از شهرداری‌های یونان نیز از دولت تقاضای کمک کرده‌اند.

در این بین، دولت یونان در تلاش است تا با افزایش مراکز بازپروری و کاهش هزینه‌های معتادین شرایط را مدیریت کند و با امید به بهبود وضعیت اقتصادی، امکانات بیشتری را در اختیار مراکز درمانی جهت مقابله با معضل اعتیاد قرار دهد.

آیین رونمایی از کتاب

در راه اسلام

دکتر میخائیل ماریوراس
۱۱ آذر ۱۳۹۳، آتن

وی در ادامه سخنان خود گفت: بایستی از یکجانبه‌گرایی در برخورد با دیگر ادیان خودداری شود و باید تلاش گردد که به متون اصلی دیگر ادیان مراجعه و از این طریق مورد مطالعه قرار گیرند و به همین دلیل استاد ماریوراس برای فراگیری زبان عربی به دمشق و دیگر کشورهای عربی سفر کرده و تحصیلاتی در آنجا داشته است تا بتواند مسایل اسلامی را از قرآن و دیگر متون اصلی مورد مطالعه قرار دهد و یکی از نتایج این تلاش‌ها، نگارش و انتشار این کتاب ارزشمند است.

استاد بگزوس با اشاره به فعالیت‌های استاد ماریوراس تصریح کرد: وی برای آشنایی با نحوه برخورد با مسایل مهاجران به امریکا و چندین کشور

آیین رونمایی از کتاب «در راه اسلام» نوشته «دکتر میخائیل ماریوراس»، استاد دانشکده الهیات دانشگاه آتن، سه شنبه شب مورخ ۱۳۹۳/۹/۱۱ در محل سالن اجتماعات کتابفروشی «یانوس» با حضور تعداد کثیری از اندیشمندان یونانی، نمایندگان احزاب سیاسی و کلیسای ارتدکس یونان و شماری از مسلمانان برگزار گردید.

استاد «ماریوس بگزوس» رئیس دانشکده الهیات دانشگاه آتن در این مراسم، طی سخنانی با اشاره به فعالیت‌های علمی استاد ماریوراس، گفت: کارهای علمی همکار و دوست عزیزم برای من یک واقعه مسرت‌بخش و شگفتی‌آفرین است؛ زیرا کمتر کسی از یونانیان به صورت علمی به اسلام پرداخته است.

مسلمان، دارای مشکلات اقامتی هستند که بایستی برای حل آن اقدامی جدی به عمل آید، ولی مشکلات چندانی در خصوص انجام فرایض دینی خود ندارند. مشکل اصلی آنان در زمینه امور دینی، نداشتن مسجدی رسمی و گورستانی برای دفن مردگانشان است. کلیسای ارتدکس زمینی را برای محل گورستان اختصاص داده است، ولی روند ساخت و احداث مسجد و گورستان در گردونه بوروکراسی باقی مانده است. دولت مردان و دست اندرکاران باید بدانند که مسجدی که قرار است در شهر آتن ساخته شود، مختص مسلمانان مهاجر نیست، بلکه برای مسلمانان یونانی نیز می باشد و دولت بایستی دست از یکجانبه گرایی بردارد و هرچه سریع تر نسبت به ساخت و احداث مسجدی در این شهر اقدام نماید.

اروپایی سفر و تحقیقاتی انجام داده است و سپس با کلیسای ارتدکس یونان در باره نحوه کمکرسانی و جذب مهاجران به جامعه یونانی (بدون توجه به اعتقادات آنها) همکاری گسترده ای داشته و حتی برای مسلمانان اقدام به تهیه غذا با گوشت حلال کرده است و این چیزی است که متأسفانه دولت یونان از آن آگاهی نداشته و غفلت نموده بود. وی گفت: استاد ماریوراس اسلام را مورد مطالعه دقیق قرار داده و با وزارت آموزش و پرورش و امور دینی درباره نحوه ساخت و احداث مسجد و گورستانی برای مسلمانان در شهر آتن نیز همکاری نزدیکی داشته است. آقای «اندونیس پاپا اندونئو» رئیس «مرکز مهاجران و پناهجویان» نیز طی سخنانی گفت: براساس تحقیقاتی که تا کنون مرکز مهاجران و پناهجویان انجام داده است، اکثر مهاجران

زمینه سنگین است و بایستی اطلاع‌رسانی صحیحی صورت گیرد. کتاب آقای میخائیل ماریوراس در این زمینه می‌تواند کمک خوبی را ارائه کند و دیگر اساتید هم بایستی در این راستا گام بردارند.

متأسفانه تعدادی گروه تروریست و تندرو در جهان اسلام با اقداماتی که انجام می‌دهند، به اسلام‌هراسی و بدنام کردن اسلام دامن می‌زنند، در حالی که در میان مسلمانان، افراد روشنفکر و میانه‌رو که خواستار شکیبایی با پیروان دیگر ادیان هستند، فراوان هستند و آنان خود بایستی برای روشن کردن مسائل اخلاقی و اجتماعی درست اسلام در سطح بین‌المللی اقدام جدی به عمل آورند.

آقای «دانیال ازراس» در این مراسم با اشاره به ضرورت حل مسائل و مشکلات مهاجران، گفت: من در آتن بزرگ شده و زندگی کرده‌ام، ولی در این شهر مسجدی را مشاهده نکرده‌ام. برای اولین بار پس از سفر به شمال یونان، مسجدی را در آنجا از نزدیک مشاهده کردم. نبودن یک مسجد در شهر آتن یک اشتباه است که بایستی جبران شود. کتاب آقای استاد ماریوراس به مسائل ضرورت تساهل با پیروان دیگر ادیان و به خصوص مسلمانان پرداخته است. امیدوارم دولت و وزارت آموزش و پرورش و امور دینی چاره‌اندیشی کند و آموزش درباره اسلام را نه تنها از مقطع راهنمایی، بلکه از دوران ابتدایی وارد مدارس کند و از کتاب ماریوراس به عنوان منبع و کتاب درسی

مسئله مهمی را که دست‌اندرکاران بایستی برای حل آن اقدام کنند، نحوه جذب مهاجران به جامعه یونان است و کشورهای دیگر راه‌های زیادی از قبیل ایجاد تسهیلات و دادن امتیاز را تجربه کرده‌اند، در هلند ابتدا مسئله ایجاد تسهیلات را تجربه و بعداً به جلب و جذب آنان به صورت اجباری و با فشار روی آوردند.

یونان بایستی از تجربیات دیگران استفاده کند و مانند آلمان به مهاجران به عنوان یک وسیله برای افزایش تولیدات شرکت‌ها ننگرند؛ زیرا این انسان‌ها دارای فرهنگ، تمدن و دین خود هستند، بنابراین، با احترام به این خصوصیات، زمینه جذب آنان را در جامعه فراهم آورند.

البته خیلی از مهاجران، خود نیز برای جذب و هماهنگی با جامعه میزبان تلاشی نمی‌کنند، در صورتی که برای داشتن زندگی مسالمت‌آمیز با شهروندان کشورهای میزبان لازم است با فرهنگ، آداب و اعتقادات آنان آشنا و از آنها آگاه بود و به آنها احترام گذاشته شود، زیرا این یک امر دوسویه است.

وی در ادامه افزود: بعد از حادثه ۱۱ سپتامبر روحیه شکیبایی، به روحیه رقابت تبدیل شده است، در حالی که نیازی به جنگ صلیبی جدیدی وجود ندارد و جنگ‌های صلیبی یک عمل محکوم شده است. بایستی روحیه شکیبایی در میان شهروندان و مهاجران ایجاد گردد و متأسفانه رسانه‌های متأثر از تبلیغات غرب، در این راستا گام بر نمی‌دارند. وظیفه اساتید و دست‌اندرکاران مسائل جامعه در این

است و هم‌اکنون، محقق کلیسای ارتدکس شرق یعنی استاد ماریوراس، کتابی مهم در این خصوص به رشته تحریر در آورده است و بایستی دولتمردان به خوبی از آن بهره گیرند. اقدامات گروه‌های تروریستی و تعصب دینی و به دنبال آن تعصب ملی‌گرای، دستاویز منافع نظام سرمایه‌داری قرار گرفته و غرب یا نمی‌خواهد این مسئله را بفهمد و یا این که از این گروه‌ها برای تأمین منافع خود بهره می‌جوید.

من پیشنهادی را که می‌توانم ارائه دهم این است که بایستی با درک متقابل برای حل مشکلات اعتقادی، مذهبی و فرهنگی مهاجران و به خصوص مهاجران مسلمان اقدام و زمینه جذب آنان به جامعه یونان را فراهم آورد و کتاب استاد ماریوراس و کتاب‌های محققان دیگر یونانی درباره اسلام به عنوان منبع مورد استفاده قرار گیرند و تحت تأثیر تبلیغات واهی رسانه‌های غربی وابسته به نظام سرمایه‌داری قرار نگیریم که آنان در صدد تأمین منافع اقتصادی و سیاسی خود هستند و نه چیز دیگری.

در پایان این برنامه، استاد ماریوراس ضمن تشکر از سخنرانان، گفت: تلاش شده که این کتاب با استناد به متون اصلی منابع اسلامی و قرآن به رشته تحریر در آید تا بتوان زمینه تعامل بین پیروان ادیان فراهم شود و به خصوص نحوه برخورد با مسلمان و جذب آنان به جامعه یونانی را فراهم آورد.

استفاده نماید تا فرزندان یونانی با اصول و حقایق اسلام به خوبی آشنا و زمینه شکیبایی و زندگی مسالمت‌آمیز در جامعه چندفرهنگی یونان فراهم آید.

«خریسوستوموس لکوپلوس»، نماینده و مسئول حزب چپ ائتلافی (سی رینزا) دومین حزب بزرگ این کشور نیز طی سخنانی گفت: هر جا که دین حزبی گردید، راه اصلی و مسئولیت خود را رها کرده است، من اعتقاد دارم که دین به عنوان بخشی از فرهنگ جامعه از سیاست و سرنوشت مردم جدا نیست، ولی تجربه نشان داده است که حزبی کردن دین، آن را از مسیر و اهداف خود منحرف می‌کند. اقدامات تعصب‌گرایان مسلمان باعث شده مسیحیان و حتی خود مسلمانان مورد هدف اقدامات تروریستی قرار گیرند؛ زیرا جهل خود عامل تعصب‌گرایی است. بنابراین، کتاب استاد ماریوراس می‌تواند به عنوان یکی از منابع برای مقابله با افراط‌گرایی و تعصب‌گرایی مد نظر دست اندرکاران امور اجتماعی قرار گیرد. در میان مسلمانان، گروه‌های میانه‌رو کمی نیستند که با اقدامات تروریستی گروه‌های افراطی به شدت مخالف هستند، بنابراین، بایستی با رایزنی و تبادل نظر با این دسته از مسلمانان، زمینه را برای زندگی مسالمت‌آمیز بین پیروان ادیان و شهروندان جامعه فراهم آورد. یونان هرگز هدف گروه‌های تروریستی قرار نگرفته است، زیرا کلیسای ارتدوکس شرق در جوامع اسلامی حضور دارد و زندگی مسالمت‌آمیز را هم تجربه و هم تشویق کرده

دیدار رایزن فرهنگی و هیأت اعزامی دانشگاه قرآن و حدیث با اسقف اعظم یونان

«دکتر محمدحسین مظفری» رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی به همراه هیأت اعزامی از دانشگاه قرآن و حدیث به ریاست «حجت الاسلام و المسلمین طباطبائی» روز چهارشنبه مورخ ۲۸ آبان ۱۳۹۳ با حضور در دفتر خلیفه‌گری کلیسای ارتدکس یونان با «ایرونوموس دوم» اسقف اعظم یونان در آتن دیدار و درباره نحوه توسعه روابط فرهنگی و دینی میان دو کشور بحث و تبادل نظر کردند.

دکتر مظفری در این دیدار با اشاره به روابط تاریخی دو ملت ایران و یونان بر قرابت دیدگاه‌های دینی کلیسای ارتدوکس با مذهب شیعه در زمینه ارزش‌های خانواده و معیارهای حقوق بشر تأکید کرد. رایزن فرهنگی با اشاره به پنج دور گفتگوی دینی با کلیسای ارتدوکس یونان، نقش مبادلات دینی را برای تقویت مناسبات دوستانه دو کشور مهم خواند و افزود: به همین منظور این دیدار با هیأت اعزامی از دانشگاه قرآن و حدیث تنظیم شده است و امیدوارم با افزایش مبادلات علمی و دینی زمینه برای استمرار گفتگوی دینی با کلیسای ارتدوکس یونان فراهم شود.

حجت الاسلام و المسلمین طباطبائی با اشاره به نقش رهبران دینی در آشنایی ملت‌ها با فرهنگ‌های یکدیگر، بر مشترکات ادیان الهی و توحیدی برای تقویت هم‌زیستی مسالمت‌آمیز پیروان ادیان تأکید کرد و افزود: رهبران دینی می‌توانند با گسترش معنویت و تقویت اخلاق، زمینه را برای تحکیم مناسبات انسانی و کاهش آلام و رنج‌های جوامع بشری هموار سازند.

در این دیدار ایرونوموس دوم اسقف اعظم یونان بر اهمیت مبادلات دینی بین ایران و یونان تأکید کرد و نقش آن را در اعتلای تفاهم میان ملت‌ها و بویژه مسلمانان و مسیحیان مهم دانست. اسقف اعظم یونان اظهار امیدواری کرد که با توسعه مبادلات دینی، اهداف مهم ادیان الهی محقق شود. در خصوص گفتگوی دینی با کلیسای ارتدوکس یونان نیز مقرر شد وی موضوع را در شورای کلیسا مطرح نماید.

هم‌اندیشی
دینی
دانشگاه
قرآن و حدیث
با روحانیان
صومعه
مسیح
منجی (ع)
در نفیکتوس

دکتر محمدحسین مظفری رایزن فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در آتن به همراه هیأت اعزامی از دانشگاه قرآن و حدیث به ریاست حجت الاسلام و المسلمین طباطبائی روز چهارشنبه مورخ ۲۸ آبان ۱۳۹۳ با سفر به شهر تاریخی «تمفکتوس» در غرب یونان با روحانیان صومعه عیسی مسیح (ع) دیدار و طی چندین نشست مشترک درباره مسائل مورد علاقه دو طرف و راه‌های همکاری با یکدیگر گفتگو کردند.

این نشست‌های دینی با حضور رایزن فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی تا عصر روز پنجشنبه مورخ ۲۹ آبان ۱۳۹۳ ادامه یافت و دو طرف درباره نحوه توسعه روابط فرهنگی و دینی میان مراکز علمی و دینی دو کشور بحث و تبادل نظر کردند.

در این دیدارها رئیس صومعه عیسی مسیح (ع) «ارشمندریت اسپیریوس لوگویتیس» بر اهمیت مبادلات دینی بین مراکز دینی ایران و یونان تأکید کرد و در شرایط دشوار کنونی نقش رهبران دینی را در اعتلای تفاهم میان مسلمانان و مسیحیان مهم دانست. اسپیریوس لوگویتیس اظهار امیدواری کرد که برای تحقق این هدف بتواند در پاسخ به این دیدارها در فرصت مناسبی به جمهوری اسلامی ایران سفر نماید.

حجت الاسلام و المسلمین طباطبائی رئیس هیأت اعزامی از دانشگاه قرآن و حدیث با اشاره به اهمیت گفتگوهای دینی میان مسلمانان و مسیحیان بر مشترکات ادیان الهی و بویژه بر مشترکات میان شیعیان و مسیحیان ارتدوکس تأکید کرد و افزود: مطالعه مشترکات دینی می‌تواند زمینه را برای هم‌گرایی پیروان ادیان الهی در مواجهه با چالش‌های عصر حاضر فراهم سازد.

دکتر مظفری در نشست پایانی این هم‌اندیشی، ضمن تشکر و قدردانی از استقبال و پذیرایی روحانیان صومعه مسیح منجی (ع) و شخص ارشمندریت اسپیریوس لوگویتیس رئیس صومعه عیسی مسیح (ع) با اشاره به قرابت دیدگاه‌های دینی کلیسای ارتدوکس با مذهب شیعه، تأکید کرد که رایزن فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در آتن بسیار خرسند است که توانسته است حلقه وصل بین نهادهای علمی و دینی دو کشور باشد و امکان برگزاری این هم‌اندیشی دینی با هیأت اعزامی از دانشگاه قرآن و حدیث فراهم شده است و امیدوار است با همت دو طرف این مبادلات دینی استمرار یابد. اسپیریوس لوگویتیس رئیس صومعه عیسی مسیح (ع) از تلاش‌های رایزن فرهنگی سپاسگزاری کرد و تأکید کرد در زمان حضور در آتن با سفیر جمهوری اسلامی ایران دیدار نماید.

دیدار هیأت دانشگاه قرآن و حدیث قم از دروازه و قلعه شهر نفیکتوس و اقامه نماز در مسجد فتح

هیأتی از اساتید دانشگاه قرآن و حدیث قم به همراه دکتر «محمدحسین مظفری» رایزن فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران، استاد «استرگیوس کاتی خوریتیس» و «پدر اگناتیوس استوروپولوس» نماینده صومعه «متامروفسیوس سوتی ریاس» روز پنجشنبه مورخ ۲۹ آبان ماه ۱۳۹۳ با حضور در مسجد فتح شهر نفپکتوس، از این مسجد تاریخی بازدید کردند.

هیأت ایرانی در آخرین روز سفر خود به شهر نفپکتوس، با حضور در این مسجد تاریخی که از زمان حکومت عثمانی در این شهر باقی مانده و هم اکنون به موزه تبدیل شده است، نماز ظهر را اقامه کردند. مسئولان صومعه، ضمن استقبال از دیدار هیأت از مسجد فتح اظهار داشتند بسیار خرسندند که پس از ۲۰۰ سال در این مسجد نماز اقامه می‌شود.

هیأت ایرانی پس از بازدید از این مسجد، در سطح شهر نفپکتوس نیز گردشی کرده و استاد کاتی خوریتیس در مورد این شهر و تمرکز قوا در سواحل این شهر برای مبارزه با حضور عثمانی توضیحاتی ارائه کرد و گفت: «در این شهر هم‌پیمانی یونان، اسپانیا، ایتالیا و چند کشور اروپایی دیگر با کاربست قدرت عظیم نیروی دریایی برای مقابله با نیروهای عثمانی تشکیل گردید».

وی در ادامه افزود: «این هم‌پیمانی منجر به ایجاد قدرت عظیم دریایی برای مقابله با قوای عثمانی شد که در نهایت باعث بیرون راندن نیروهای عثمانی از این شهر شد و این امر، زمینه شروع انقلاب یونانیان علیه امپراتوری عثمانی را فراهم آورد.

هیأت ایرانی سپس به قلعه این شهر که محل تجمع نیروهای نظامی و مسئولان سیاسی و نظامی آن زمان بود، رفتند و از این محل نیز بازدید به عمل آوردند.

همایش بین‌المللی اکتشافات معدنی و باستان‌شناختی

۲۳ الی ۲۴ ژانویه ۲۰۱۵

نخستین همایش بین‌المللی اکتشافات معدنی و باستان‌شناسی با هدف بررسی تحولات و جدیدترین فناوری‌ها و مکان‌های جغرافیایی دارای منابع کاوش‌پذیر در آتن برگزار می‌شود. این همایش با همکاری و حمایت «دانشگاه مکواری» استرالیا برگزار خواهد شد.

محورهای همایش:

- بررسی تکنیک‌های جدید پردازش منابع اکتشافی
- بررسی منطقه‌مدیرانه از لحاظ دارا بودن منابع قابل اکتشاف
- ارائه نتایج پژوهش‌های انجام شده در سراسر جهان
- راه‌کارهای حفظ منابع ارزشمند و یافته‌های باستان‌شناختی

ایمیل:

ksheedy@humn.mq.edu.au

اطلاعات بیشتر:

search/centres_and_groups/acans/

همایش بین‌المللی علوم آموزشی

۵ الی ۷ فوریه ۲۰۱۵

هفتمین همایش جهانی علوم آموزشی با دعوت از برجسته‌ترین پژوهشگران و دانشمندان از سراسر جهان با هدف بررسی و تحلیل تازه‌ترین رویکردهای علمی و آموزشی در آتن برگزار خواهد شد.

محورهای همایش:

- بررسی فناوری‌های آموزشی
- برنامه‌ریزی آموزشی
- بررسی‌های روان‌شناختی مؤثر در مقاطع آموزشی
- یادگیری و آموزش زبان‌های خارجی

ایمیل:

wces.info@awer-center.org

اطلاعات بیشتر:

<http://www.globalcenter.info/wces/>

همایش بین‌المللی نابینایان و کم‌بینایان

۱۲ الی ۱۴ فوریه ۲۰۱۵

نخستین همایش بین‌المللی حمایت از نابینایان و کم‌بینایان با هدف پیگیری و فراهم آوردن امکانات لازم جهت بهبود کیفیت زندگی و فعال‌سازی آنان در عرصه اجتماع در «دانشگاه آتن» برگزار خواهد شد.

محورهای همایش:

- بررسی و تلاش برای ارتقاء سطح زندگی افراد نابینا و کم‌بینا
- چگونگی جذب این افراد در جامعه
- ارائه خدمات پزشکی و رفاهی بهتر

اطلاعات بیشتر:

<http://access.uoa.gr/ICEAPVI-2015/index.html>

همایش بین‌المللی تجارت و اقتصاد

۱۹ الی ۲۱ مارس ۲۰۱۵

نخستین همایش بین‌المللی تجارت و اقتصاد با هدف فراهم کردن سکویی برای پژوهش‌گران، دانشجویان و مدیران اجرایی در جهت بیان ایده‌ها و دستاوردهای علمی و پژوهشی با حمایت «موسسه شرق و غرب» یونان در آتن برگزار می‌شود.

محورهای همایش:

- بهره‌گیری از منابع انسانی
- حسابداری
- دوره‌های آموزشی
- بانکداری
- سیاست‌گذاری‌های مصرف انرژی
- اخلاق اقتصادی

ایمیل:

Staff@WestEastInstitute.com

اطلاعات بیشتر:

<http://www.westeastinstitute.com/athensbus1/>

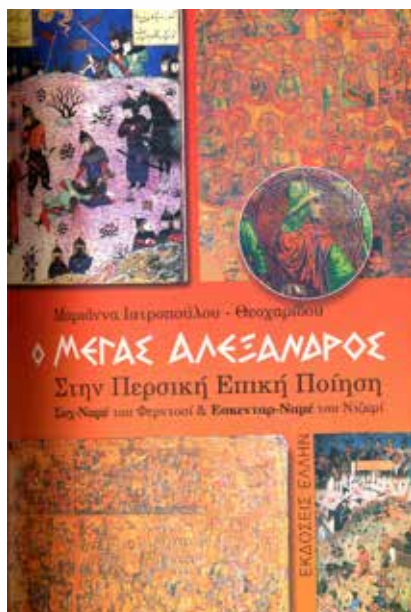

معرفی و نقد کتاب:

اسکندر کبیر در اشعار حماسی پارسی

نویسنده: دکتر ماریانا لاتروپولو - تتوخریدو

شخصیت افسانه‌ای اسکندر کبیر همواره الهام‌بخش تاریخ‌دانان، پژوهش‌گران و شاعران زیادی در گذر تاریخ بوده است. در این رهگذر، نوشته‌هایی که گاه با اغراق نیز همراه بوده، به عنوان مرجعی برای خوانندگان نسل‌های بعد مورد استفاده قرار گرفته است که از اسکندر چهره‌های چندگانه ارائه می‌دهد. چهره‌ای که در غرب، نمودی از افتخار و پیروزی و در شرق، بویژه در ایران، بیشتر نمودی از خون‌ریزی و تخریب است. از متون غربی که بگذریم، آثار متعددی نیز در ادبیات شرق به چشم می‌خورند که اندر مناقب اسکندر مقدونی نگاشته شده‌اند که زبان پارسی را نیز شامل می‌شود. در میان شاعران پارسی‌گوی، «فردوسی» و «نظامی» را می‌توان از جمله بزرگ‌ترین و نامدارترین ستارگانی به شمار آورد که سخن از اسکندر به میان آورده‌اند و در برخی اشعار خود به مدح وی پرداخته‌اند که همین مطلب توجهات نویسندگان غربی را نیز جلب کرده است تا آن جا که برای توصیف اسکندر از زبان مردمان شرق دست به قلم نیز شده‌اند. کتاب «اسکندر کبیر در اشعار پارسی حماسی پارسی» نوشته دکتر «ماریانا لاتروپولو» - تتوچاریدو» با نگاهی به زندگی‌نامه اسکندر مقدونی تأثیر او را در ادبیات و اشعار پارسی بیان می‌کند. این کتاب که در سال ۲۰۱۴ با همکاری «انتشارات ایون و الین» در یونان به چاپ رسیده در دو بخش به اهمیت نقش اسکندر در تاریخ می‌پردازد. در بخش اول نویسنده، به پژوهش‌های انجام‌شده در ابعاد زندگی و موفقیت‌های اسکندر پرداخته است. در این بخش، بیشتر از نظرات تاریخ‌نگاران و علاقه‌مندان به پژوهش‌های تاریخی و تأملات آنان درباره اسکندر گفته شده است و ابعاد ملموس تصمیم‌گیری‌ها و اقدامات او و پیامدهای آن بر زندگی مردمان ساکن تحت قلمرو او سخن به میان آمده است. بخش دوم این کتاب به طور خاص به اشعاری در ادبیات پارسی پرداخته که در آنها نیز اسکندر مقدونی مورد مدح و ستایش قرار گرفته است. در این کتاب، نویسنده به بررسی «شاهنامه» فردوسی و «اسکندرنامه» نظامی می‌پردازد و با آوردن نمونه‌هایی از اشعار این دو شاعر نامی ایران زمین این‌طور نتیجه‌گیری می‌کند که به علت شخصیت متمایز و پیروزی‌های اسکندر، وی فردی قابل احترام و افسانه‌ای در مشرق زمین نیز تلقی می‌شود و بسیاری از اسکندر به عنوان یک «پادشاه ایرانی» یاد می‌کنند. شکی نیست که اسکندر مقدونی در بین پادشاهان تاریخ از اهمیت بالایی برخوردار بوده است و دلایل متعددی نیز برای آن وجود دارد که خارج از این فرصت است، اما آن چه در این فرصت تأمل می‌طلبید بررسی صحت ادعای نویسنده درباره دیدگاه ایرانیان نسبت به اسکندر مقدونی است. اگر چه در آثار برخی از شعرای نامدار ایران اسکندر به مثابه فرمانروایی خردمند، دانا، دادگر و هوادار و حامی بزرگ دانش و هنر، تجسم یافته که در عین حال، پناه ستمدیدگان و مظلومان است، اما نباید فراموش کرد که برخی از این اوصاف چندان با روایت تاریخ‌نگاران که حملات اسکندر را به ایران شرح داده‌اند، همخوانی ندارد.

Ravagh⁶

An Electronic Journal of the Cultural Center of the Embassy of the Islamic Republic of Iran, Athens
VOL.1 | No.6 | Des 2014 & Jan 2015

«رواق» نشریه الکترونیکی رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در آتن است که با هدف اطلاع‌رسانی از اخبار و رویدادهای علمی و فرهنگی یونان انتشار می‌یابد. از محققان و فرهیختگان ایرانی دعوت می‌شود که با مشارکت علمی خود زمینه شکل‌گیری یک گفتگوی دوسویه را فراهم نمایند.

